РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., субота 8-го грудня 1917. Ч. 145. VOL. XXV. JERSEY CITY, N. J., Saturday, December 8, 1917. No. 145.

УКРАЇНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО НЕ БЕРЕ УЧАСТИ В МИРОВИХ ПЕРЕГОВОРАХ З ЦЕНТР. ДЕРЖАВАМИ.

Між українським правительством а ген. Калєдіном мало прийти до згоди.

Новий наступ в Італії. — 11.000 полонених і 60 гармат.

Вісти з України.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 7, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Українці не стоять у жадних переговорах з центральними державами.

ЛОНДОН, 6. грудня. — **Підчас коли делегати большевиків згодили ся на 10-дневне завішенє оружа, як се урядово доносить німецький ґенеральний штаб, витворюєть ся сильна і чимраз більше змагаюча ся опозиція проти мирових заходів в самій Росії, як се вказують вісти з ріжних жерел.**

Українське урядове бюро після телеґрафічного донесеня дорогою через Женеву оголосило слідуючу заяву:

„АНІ УКРАЇНСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ АНІ УКРАЇНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО НЕ РОЗПОЧАЛО ЖАДНИХ ПЕРЕГОВОРІВ З ЦЕНТРАЛЬНИМИ ДЕРЖАВАМИ, ПОМИМО, ЩО ТАК ТВЕРДИЛИ НІМЕЦЬКІ ДОНЕСЕНЯ".

Ґен. Калєдін прирік не нападати на Україну.

Доносять, що ґен. Калєдін погодив ся з українським правительством, прирікаючи не робити наступу на Україну.

Військові відпоручники чужих держав прибули до Києва.

Військові відпоручники чужих держав, які покинули російську головну кватиру, прибули до Києва.

УКРАЇНА ПРОТИ ПРАВИТЕЛЬСТВА БОЛЬШЕВИКІВ.

Побіда в Катеринославщині.

(З кореспонденції Гаралда Вілїямса).

ПЕТРОҐРАД, 4. грудня (спізнена телеґрама). — Большевики потерпіли цілковите пораженє в київській окружній раді. Українські війска, о скільки се є можливе, є нагромаджені на своїх власних землях і в кількох останних днях прибули домів українські війска, які творили часть петроґрадського ґарнізону.

У виборах в катеринославській ґубернії, яка лежить поза (?) територією України, Українці віднесли рішучу побіду.

Трудність у розвязаню земельного питаня.

Полагодженє земельного питаня стрічає трудности. В маніфесті, в якім українське правительство заявило було, що переймає власть, проголошено під сильним впливом центральної партії рад принцип удержавленя всїх приватних земельних посілостий без відшкодованя. Польські дідичі і товариство фабрикантів цукру піднесли сильний протест проти сього **і українське правительство змінило свою декларацію, додаючи, що розвязанє сього питаня полишаєть ся до порішеня місцевим (українським) установчим зборам і заявило, що на кождий случай буде старати ся оминути економічний роздор.**

Відносини між Україною а ґен. Калєдіном приязні.

Приязні, коли не сердечні відносини, привернено між Києвом і Новочеркаском. Винниченко, президент українського кабінету, поставив жаданє, що конечною є координація між Україною і иншими автономними державами.

В АВСТРО-УГОРЩИНЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 7, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

АВСТРО-УГОРЩИНА Є КОЖДОЇ ХВИЛЇ ГОТОВА ДО ЗАКЛЮЧЕНЯ МИРА.

Народи Австро-Угорщини домагають ся права самовизначеня.

АМСТЕРДАМ, 5. грудня. — Телеґрама з'Відня подає зміст промови цісаря Карла, виголошеної при отвореню нарад австро-угорської делеґації. **У своїй промові цісар заявив, що монархія є кождої хвилї готова до заключеня такого мира, який забезпечив би цілість монархії. Заявив однак, що його держава не перестане так довго бороти ся, доки вороги не покинуть своїх намірів, щоби її розчленувати.**

„Сьвітлий успіх наших побідних війск і діла нашої фльоти, — говорив цісар Карло — наповняють нас патріотичною гордостию. Після сьвітлої оборони нашого становища ми є нині, як і передтим, готові кождої хвилї приступити до заключеня чесного мира, який дав би забезпеченє на істнованє і цілість монархії.

„Ведені сею ідеєю, витаємо з радісним вдоволенєм благородні змаганя папи і на будуче не оминемо жадної нагоди, щоби можливо як найскорше покінчити коштовну війну і великі жертви, які спричинила і спричинює війна.

„В дусї тих змагань наше правительство заявило готовість приймити предложенє російського правительства, щоби розпочати переговори в справі загального мира. Нехай Всемогучий благословить се діло, яке веде до осягненя мира та до помиреня і взаїмного довіря між народами Европи.

„Російський нарід по тяжких пробах, перший зпоміж наших ворогів, який є готовий відповісти на наш мировий поклик, нехай буде певний, що нашим сердечним бажанєм є привернути давні приязні відносини.

„З другої однак сторони ми мусимо вважати своїм сьвятим обовязком не зложити скорше оружа, яке змусили нас вхопити наші сусіди, жадібні знищеня і рабунку, аж доки наші вороги виразно не відкажуть ся від своїх шалених намірів розчленованя і здавленя монархії.

„Ми позістанемо панами у своїй власній хаті. Наш союз з німецьким цісарством зістав славно скріплений побідним походом на полудневий захід. Як найсердечнїйші і братерські відносини лучать нас з поступовим народом болгарським. Вповні надію ся доби нової щасливої будучности і певного розвою для близкого нашого союзника, цісарства турецького".

Словінці, Чехи і инші народности Австро-Угорщини, користаючи з нагоди розпочатя мирових переговорів з Росією, поставили домаганє на право самовизначеня народів, як се воно містить ся в предложеню російського правительства, і жадають, щоби воно було примінене також до народів Австро-Угорщини.

Війна проти Австрії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 7, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Війна буде виповіджена Австрії в протягу 24 годин.

ВАШІНҐТОН, 6. грудня. — **Заповідаєть ся, що резолюція в справі проголошеня війни Австро-Угорщинї буде ухвалена конґресом в протягу 24 годин.**

Резолюція в справі виповідженя війни Австро-Угорщинї принята в комісії заграничних справ.

ВАШІНҐТОН, 5. грудня. — Резолюція в справі виповідженя війни Австро-Угорщинї, виготовлена в комісії для загр. справ в палаті послів і нею одноголосно принята, звучить, як слідує:

„ТОМУ, що цісарське і королївське австро-угорське правительство заострило дипльоматичні зносини з правительством Злучених Держав Америки і допустило ся воєнних чинів супроти правительства і народу Злучених Держав Америки, між тими через своє признанє безоглядного веденя воєнних операцій на мори при помочи підводних лодок союзником, цісарським німецьким правительством, з котрим Злучені Держави Америки стоять на воєнній стопі, і через уділюванє свому союзникови чинної підпори і помочи на суші і на мори у веденю війни проти правительства і народу Злучених Держав Америки, нехай буде

„ПОРІШЕНЕ сенатом і палатою послів Злучених Держав, зґромаджених в конґресі, щоби був воєнний стан і щоби отсим його істнованє було проголошене та щоби він істнував від полудня 5. грудня 1917 р. між Злученими Державами Америки та цісарським і королївським австро-угорським правительством; щоби президент був і що він є отсим уповажнений і візваний ужити всї морські і сухопутні сили Злучених Держав і помічні жерела правительства до переведеня війни проти цісарського і коралївського австро-угорського правительства та щоби для переведеня війни до успішного кінця ужити всїх жерел доходу краю, призначених отсим конґресом Злучених Держав".

МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ між Росією і Нїмеччиною.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 7, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Заключено завішенє оружа на 28 днів.

ЛОНДОН, 5. грудня. — Російський урядовий звіт з переговорів в справі завішеня оружа, який одержано тут при помочи бездротного телеґрафу, доносить:

„Делеґати зі сторони неприятеля дали виминаючу відповідь на перші два російські предложеня, але приобіцяли засягнути в сїй справі ради своїх правительств. Російські делеґати зробили именно щодо основних точок в справі завішеня оружа предложенє, щоби неприятель не посилав війск зі східного фронту на инші фронти проти союзників Росії та щоби німецькі війска уступили з островів в заливі Моон. **Делеґати зі сторони неприятеля відкинули сї предложеня.**

„Делеґати зі сторони неприятеля предложили проєкт завішеня оружа на цілім фронтї, почавши від Балтійського аж до Чорного моря, який російські делеґати супроти виминаючої відповіди неприятельських делеґатів на російські предложеня передали до розгляненя російським військовим знавцям.

„Зразу пропоновано, щоби завішене оружа заключити на 14 днів. Однак остаточно обі сторони згодили ся на 28-дневний реченець, який відтак автоматично може бути продовжений.

„Російські делеґати поставили домаганє, щоби слїдуючі наради відбули ся на російській територіі по упливі 7 днів".

На протяг 10 днів ухвалено здержати всякі воєнні операції на східнім фронтї.

БЕРЛІН, 6. грудня. — **Урядовий звіт німецького головного штабу доносить, що заключено умову здержати на протяг 10 днів на цілім російськім фронтї всякі воєнні операції, почавши ві длятниці в полудне.**

Урядовий звіт звучить:

„Вчера уповновласнені відпоручники головних штабів Німеччини, Австро-Угорщини, Туреччини і Болгарії підписали умову з уповновласненими відпоручниками в справі здержаня на протяг 10 днів всяких воєнних операцій на спільних боєвих фронтах.

„Початок назначено на пятницю в полудне.

„Сей 10-дневний протяг часу має послужити для переведеня переговорів в справі завішеня оружа. Щоби дословно передати вислїд з дотеперішних переговорів, частина членів російської делеґації повернула домів.

„Засїданя комісії відбувають ся дальше".

Домашна війна в Росії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 7, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Ґен. Корнілов має перебувати в Орші.

ЛОНДОН, 5. грудня. — Ґен. Корнілову, бувшому головному командантови війск, який утік з Могилева перед приходом війск большевиків, мало товаришити 400 кавказьких козаків.

Як се доносить „Дейли Мейл", ґен. Корнілов находив ся в понеділок в Орші, на північ від Могилева.

Видали наказ арештувати особи, які підписали відозву провіз. правительства.

ПЕТРОҐРАД, 5. грудня. — **Військовий провізоричний комітет видав приказ арештувати в Кронштадї всїх тих, що в неділю видали були маніфест в імени провізоричного правительства.**

Місце побуту дотичних осіб є правдоподібно незвісне провідникам большевиків.

Причиною упадку Керенського було легковаженє соціялїстів.

ПЕТРОҐРАД, 1. грудня. — Коновалов (кадет), міністер торговлї і промислу в кабінеті Керенського, розмовляв з кореспондентом „Зєдиненої Преси" у своїй келїї в Петропавловській кріпости. Його арештовано на приказ большевиків в початках падолиста, коли повалено провізоричне правительство Керенського і від сього часу він сидить у вязниці.

Коновалов заявив, що причиною упадку Керенського було, що він не послухав тих, які радили йому утворити соціялїстичне правительство, найлїпше средство, щоби вийти з трудного положеня.

„Я відчуваю се яко такий, котрий має чисту совість і котрий сповнив свій обовязок, — заявив Коновалов. — **Разом** з прочими членами провізоричного правительства я присягнув берегти чести і єдности Росії і її цілу та неподілену предложити установчим зборам, які одинокі мають право рішати про свою будучу долю. Я боров ся проти змагань невідповідальних осіб, щоби не дати ошукати держави і зробити її зрадником справи союзників. На нещастє мої змаганя зістали ударемнені.

„Коли я вдруге вступив до кабінету, я говорив Керенському, що найлїпшим способом, щоби вийти з трудного положеня, є утворенє соціялїстичного кабінету. Се могло виратувати Росію від руїни, яка тепер їй грозить. І за те, що я вірно сповняв свій сьвятий обовязок, вони мене ось-тут посадили".

Терещенко надієть ся на Злучені Держави.

Відтак відвідав кореспондент **Михайла Терещенка,** який був в кабінеті Керенського міністром загр. справ. Високий молодий чоловік, з блідим лицем і живими очима, зірвав ся з ліжка і нервово запитав:

„Як йдуть справи в нашім краю? Ми всі ожидаємо помочи і проводу Америки. Прошу передати від мене привіт Американцям".

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ:

Новий наступ в Італії. — 11.000 полонених і 60 гармат.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 7, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ЛОНДОН, 6. грудня. — **В одній з найбільше завзятих і кровавих битв, які вели ся на італійській землї, німецькі війска перебили ся через сильні окопи Італїйців на фронтї коло Асіяґо, беручи 11.000 Італїйців в полон і здобуваючи 60 гармат,** як се доносить німецький урядовий звіт.

ВІЙНА У ФРАНЦІЇ:

Німці полонили 9.000 Анґлїйців та здобули 148 гармат і 716 машинових крісів.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 7, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

БЕРЛІН (через Лондон), 6. грудня. — Нинішний урядовий рапорт доносить про відобранє від анґлїйських війск місцевостий Ґренкур, Анекс, Кантень і Ноель та ліса на північ від Маркоен.

Звіт звучить:

„Наші війска посунули ся о 4 кільометри наперед на фронтї 10 кільометрів широкім.

„На полудне від Мевр здобуто анґлїйські окопи. Між Мевр і Маркоен неприятель уступив назад.

„Число Анґлїйців, взятих в полон в битві коло Камбре, зросло на 9.000. Число здобутих гармат виносить 148, а машинових крісів 716".

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
to United States:	в Злучених Державах:
$2.50 per year	на рік $2.50
$1.25 per 6 months	на пів року $1.25
$1.00 per 4 months	на 4 місяці $1.00
to Jersey City and to foreign countries:	В місті Jersey City і за границю:
$3.25 per year	на рік $3.25
$1.00 per 3 months	на пів року $1.75
$1.75 per 6 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Montgomery.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

З біжучої хвилі.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 7, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Виповіджене війни Австро-Угорщині можна вважати вже довершеним фактом.

Треба мати тут на увазі, що з хвилею формального виповідженя війни Австро-Угорщині всі горожани Австрії й Угорщини будуть зачислені до кляси „ворожих чужинців". Тимсамим всі зарядженя американського правительства, які дотепер відносили ся лише до горожан Німеччини, будуть обовязувати також горожан Австрії й Угорщини.

До кляси „ворожих чужинців" будуть зачислені отсим також і Українці, котрі походять з Галичини, Буковини і Угорщини, а котрі перебувають у Злучених Державах і не приймили американського горожанства. Обовязком тих Українців є як найточнійше придержувати ся заряджень, виданих американським правительством для „ворожих чужинців". Одним з важнійших вже істнуючих заряджень є заборона для ворожих чужинців мешкати або працювати, а навіть переходити в тій полосї (зоні), яка сягає сто ярдів від доків, каналу, заливу чи пристани. Дальше можна надіяти ся, що правительство зарядить окреме реджістроване всїх „ворожих чужинців" та примусове виданене їх з фабрик амуніції, оружа й инших воєнних матеріялів.

Всякі зарядженя, які мають обовязувати горожан австрійських і угорських, будуть проголошені безпосередно по виповідженю війни Австро-Угорщині.

Не є однак виключене, що американське правительство зробить деяку ріжницю між горожанами Австрії й Угорщини, ділячи їх на відповідні кляси і видаючи для них окремі зарядженя.

Як доносять вісти з Вашінґтону, адміністраційні власти сю справу тепер докладнійше розважають. Можливим отже є, що деякі, а може і всі недержавні народи, які живуть в Австро-Угорщині (то є з виїмком Німців і Мадярів), не будуть зачислені до кляси „ворожих чужинців". В тій справі роблять також заходи політичні орґанізації інтересованих народів, щоби ріжні зарядженя і обмеженя, видані для „ворожих чужинців", не були до них примінені.

Також і наша орґанізація, „Українська Рада", робить в тім напрямі заходи в політичних кругах у Вашінґтоні, щоби австрійських і угорських Українців виключити з кляси „ворожих чужинців". Надіємо ся, що сї заходи принесуть бажаний успіх.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 7, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Телеґрама зі 6. грудня з Торонто (Канада) доносить:

Нині тут проголошено, що поверх мілїон Українців в Канаді і Злучених Державах, зорганізованих в товаристві „The Ukrainian Immigrants' Aid Committee" (Запомоговий Комітет українських імігрантів), протестує проти предложеня большевиків в справі мира без здобутків. Комітет в Торонто скликав в сій справі на суботу збори, з яких будуть вислані протести і осторога до Петрограду і Києва.

Сказано, що Українці в північній Америці, з яких більшість походить з Галичини і Буковини, сильно обурені пропозицією большевиків, які хотілиб оставити Українців, Чехів, Румунів та инших південих Славян під австрійським панованем. Кажуть, що вони бажають собі, аби Росія анектувала Галичину і Буковину.

Ся депеша з Торонто, Онт., заінтриґувала нас передівсїм тим, що сей якийсь „Запомоговий Комітет українських імігрантів" рішучо не звісний ширшому загалови ані в Канаді ані в Злучених Державах, а — як видно з телеґрами — має претенсію оголошувати себе представником мілїона українських імігрантів в обох сих державах північної Америки.

Є лише чутка, що той „Комітет" стоїть під орудою п. Ол. Сушка, презбітеріянського прічера з Вінніпеґу, Ман. О скільки се правдиве, не знаємо, одначе як воно так є, то сей „Комітет" не має жадного значіня і не має права говорити в імени загалу американських Українців. Перша річ, що п. Сушко є скомпромітований між канадійськими Українцями, а друге, що ті, котрі ще з ним остали ся, творять дуже маленьку ґрупку, себто ґрупку презбітеріянських відступників серед загалу Українців греко-католиків.

Виразно кажемо, що не ходить нам о політику сеї ґрупи. Політика може бути добра, а навіть найліпша, але о те, **що та ґрупа не має права промовляти іменем цілого загалу Українців в обох державах північної Америки.** Український загал вже нераз висказував свої гадки про політичне положене в Европі і як схоче, то це скаже. Сього ніхто йому не заборонить. Але він ніколи не позволить скомпромітованим самозванцям говорити в його імени, бо се компромітує лише і український загал і його справи.

ПОДІЛ ДАВНОЇ РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 7, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Росія перед революцією складала ся з двох головних частин — Росії европейської і азійської.

Европейська Росія обіймала 50 ґуберній, а крім того до неї належала ще Фінляндія (8 ґуберній), Польща (10 ґуберній) і Кавказ (12 ґуберній).

Азійська Росія обіймала Сибір і Туркестан.

Все те за панованя царів називало ся „єдиною і неділимою Росією".

Але прийшла війна, а за нею революція і „єдиної та неділимої Росії" не стало.

Росія вже поділена.

Поділ іде після національних границь.

Передівсїм у війні Росія стратила три національні области: Польщу, Литву і Курляндію.

Польща, до якої належали ґубернії: Варшава, Каліш, Кельци, Ломжа, Люблин, Пйотрків, Плоцк, Радом, Сєдльце і Сувалкі — творять вже окрему державу.

Головний спір з тою Польщею мають Українці, котрі не позволять на се, аби до Польщі належала українська провінція Холмщина. Вона вправді, тому 9 літ назад, була частию польської ґубернії люблинської, але опісля її виділено в окрему холмську ґубернію, а впрочім не се важне, але те, що Холмщина українська а не польська і мусить належати до України.

Дальше на північний схід від Польщі є занята Німцями **Литва.** Литовці хотять утворити окрему державу, разом з Лотишами, котрі живуть переважно в **Куряндії,** тепер занятій Німцями, і частині сусїдної Лївонії, яка ще майже ціла осталась при Росії.

Одначе Росія уся розпадаєть ся на части.

Передівсїм відпала **Фінляндія,** яка проголосила независимість.

Дальше проголосила **Україна** окрему републику, яка може увійти в спілку народів Росії.

До української републики належить отсих 9 ґуберній:

Волинь, Катеринослав, Київ, Поділє, Полтава, Таврія (без Криму), Харків, Херсон і Чернигів.

Сї ґубернії є чисто українські або переважно українські.

Крім того Українці домагають ся прилученя до України ґубернії холмської і части сусїдних ґуберній, в яких живе ще кілька мілїонів Українців.

Третою і найбільшою державою, яка остала ся з дотеперішної европейської Росії є — **Московщина,** зі столицями Петроґрадом і Москвою.

„Европейська Росія" перед революцією обіймала 50 ґуберній, а тепер осталось Московщині якраз половина з того, і то деякі части тих 25 московських ґуберній не є московські (наприклад полудневі части вороніжської і курської ґубернії є українські).

Опісля відлучив ся від Росії **Кавказ.**

Кавказ се простір між Чорним і Каспійським морем, який розділюють на дві частини Кавказькі гори.

На Кавказі є кількадесять народностий, з яких одначе лише кілька є чисельнійших, а саме: Українці (1½ мілїона), Татари (2 міл.), Вірмени (1,200.000), Грузини (Георгійці) (1½ міл.), Греки (100.000) і т. д. Москалів на Кавказі обчисляють на 2 мілїони, але більше живуть роздроблені по цілім Кавказі.

На Кавказі доси, о скільки звісно, повстало дві републики; **українська** (козацька) **кубанська і грузинська кавказька.**

Українська кубанська република обіймає область Кубань зі столицею Катеринадаром. Можливо, що до неї прилучить ся ще Чорноморська область і часть Тереку, де живуть терські козаки, між якими четверту часть творять Українці.

Кавказька (грузинська) република імовірно не обіймає ще цілої решти Кавказу.

З меньших провінцій европейської Росії остало ся ще шість.

Бесарабія (між Прутом і Дністром), яка проголосила автономію. (В Бесарабії є пів мілїона Українців).

На Кримі (півостров на Чорнім мори) проголосили Татари републику. На 600.000 населеня найбільше є там Татарів; яку четвертину населеня (на півночи) творять Українці, а крім того живуть ще там Греки, Болгари і Німці.

Давнійше доносили вісти, що Крим заявив ся за злукою з Україною, але тепер відай хоче бути окремою републикою.

Дальше проголосили свої републики дві козацькі области, а саме **область донських козаків і область оренбурських козаків.** (Полуднева часть области донських козаків в околици Ростова є переважно українська).

Естонія (на захід від Петроґраду), де живуть Естонці, проголосила автономію.

І вкінци **Білорусь** проголосила також автономію.

Росія азійська покищо розпала ся на дві части.

Ціла **Сибір,** яка простором півтора разу так велика як Злучені Держави, проголосила свою републику, зі столицею в Омску. Вибрано вже президентом Потаніна.

Також відлучив ся вже **Туркестан** (на полудневий захід від Сибіри).

І так ціла передреволюційна „єдина і неділима Росія" вже поділена, поділена на кільканайцять частий, після національностий, або після ґеоґрафічних условин.

Московський нарід вже не панує над другими, а господарить дома в Московщині, а другі народи у себе дома.

Одначе після власної волї всї ті народи і краї, які тепер відділили ся, можуть злучитись до одної спілки, яко злучені держави Росії.

Як орґанізувала ся і росла в силу Українська Центральна Рада.

Українська Центральна Рада, яка нині є властивим правительством української републики, зорґанізувала ся 16. марта 1917 року в Києві, столиці України. Президентом У. Ц. Ради вибрано проф. Михайла Грушевського, заслуженого провідника українського руху, а заступниками президента вибрано Володимира Винниченка і Серґія Єфремова.

Українська Центральна Рада поставила собі за ціль здобути українському народови його давні права на самостійність. Тому в орґанізовану У. Ц. Ради взяли участь всї українські партії в Києві.

Українська Центральна Рада, яка відразу приняла форму парляменту, складала ся в початках з 20 членів. Всї вони на початок рішили заняти ся орґанізацією українського населеня, бо сказали, що воля України і суспільні справи залежать від того, чи буде український нарід зорґанізованою сильною масою, на яку українські провідники можуть оперти ся, чи буде він купою піску, яку рознесе перший подув вітру.

Як лише чутка про сю орґанізацію рознесла ся по селах та містах, то зараз з усіх міст почали надходити заяви, що українське громадянство признає Українську Центральну Раду своїм найвисшим правительством на Україні. А щоби У. Ц. Раді надати характер властивого представництва цілого українського народу, то скликано до Києва **український національний зїзд,** який і відбув ся в днях 19, 20. і 21. цьвітня 1917 року. В сїм зїзді взяли участь представники всїх орґанізацій на Україні. Вони признали У. Ц. Раду своїм правительством і виделєґували до У. Ц. Ради 150 своїх послів.

Тоді Українська Центральна Рада видала поклик, аби український нарід орґанізував ся. На сей заклик перші відгукнули ся жовніри. Вони скликали на день 18. мая 1917 р. до Києва **український військовий зїзд,** зорґанізували Українську Військову Раду, признали Українську Центральну Раду своїм найвисшим правительством і обіцяли оружем піддержати її домаганя.

Дня 10. червня 1917 року відбув ся в Києві **зїзд української селянської спілки,** яка також признала У. Ц. Раду своїм найвисшим правительством і вислала до неї 212 своїх послів.

Дня 13. червня 1917 р. відбув ся в Києві **другий український військовий зїзд,** який потвердив ухвали першого українського військового зїзду і виделєґував до Української Центральної Ради 132 послів.

Дня 23. липня 1917 року відбув ся **всеукраїнський робітничий зїзд,** який виделєґував до Української Центральної Ради 100 послів.

Таким чином Українська Центральна Рада згуртувала у своїм складі около 650 послів, представників селян, робітників, жовнірів і взагалі цілого українського народу. А маючи у своїм складі представників ріжних орґанізацій і партій на Україні, Українська Центральна Рада почула ся настільки могучою, настільки авторітетною, що з повною рішучостию приступила до здійснюваня основних вимог українського народу. Вона вислала до Петроґраду своїх делєґатів, які мали представити російському тимчасовому правительству домаганя українського народу. Але російське правительство відкинуло домаганя українських делєґатів і сї огірчені повернули до Києва з нічим.

Таке поведенє російського правительства (в якім премієром був кн. Юрій Львов) не подобало ся Українській Центральній Раді і вона рішила скликати до Києва **всеукраїнський конґрес** на день 23. і 24. червня 1917 року. Зібрав ся конґрес і почав радити...

Се була переломова хвиля в політичнім житю українського народу. Обурені на російське правительство, делєґати конґресу ухвалили установити своє власне правительство, відвічальне перед Українською Центральною Радою, але покищо не зривати з Московщиною. Саме тоді відбував ся український військовий зїзд. Тодїшний російський мінїстер війни, Александер Керенський, заборонив був сей військовий зїзд. Але зїзд відбув ся проти волї Керенського. І той зїзд, почувши про становище російського правительства супроти українських домагань, зажадав від Української Центральної Ради, щоби вона зірвала зносини з Петроґрадом і проголосила независимість України. Але всеукраїнський конґрес і У. Ц. Рада не хотіли до сього допустити і скінчило ся на тім, що Українська Центральна Рада видала, одобрений всеукраїнським конґресом і українським військовим зїздом, відомий вже всїм свій перший універзал, а вже 30. червня 1917 р. проголосила автономію України і українське мінїстерство.

Сей універзал мав надзвичайні наслідки. По всій Україні нарід постановив підлягати лиш Українській Центральній Раді і лише їй платити податки. Побачив російський уряд, яка небезпека йому грозить і вислав мінїстрів Керенського, Терещенка і Церетелї на переговори з Українською Центральною Радою. В результаті У. Ц. Раду признано правительством України, про що вона й оповістила населене у своїм другім універзалі.

Угода Петроґраду з Києвом викликала кризу в російськім кабінеті. Подали ся у відставку всї кадетські мінїстри, навіть сам премієр, кн. Ю. Львов. Становище премієра заняв Александер Керенський. Він, змовивши ся з кадетами, ворожо поставив ся до української справи і хотів відібрати Українцям ті права, які вони здобули по революції. Се викликало негодоване між українським народом і його провідниками.

Хто знає, що вже з початком вересня 1917 р. було би стало ся, коли би не реакційний заговір Корнїлова, який хотів повалити російське революційне правительство і захопити всю власть у свої руки. Се грозило поворотом реакції і тому Українська Центральна Рада заявила ся за Керенським а проти Корнїлова. Се скріпило силу Керенського і Корнїлов піддав ся...

Думали Українці, що тепер Керенський і весь московський нарід зрозуміють щирі наміри українських провідників і признають нашому народови його права на автономію. Але завели ся. Керенський згодом злучив ся з кадетами, які були найбільшими ворогами українського руху, і провадив дальше протиукраїнську політику.

Се підірвало довірє українського народу і його провідників до Керенського та до репрезентованих ним елєментів і коли проти Керенського повстали большевики, Українська Центральна Рада заняла невтральне становище.

А побачивши, що в цілій Росії запанувала майже анархія і про якийнебудь порядок нема що й думати, **Українська Центральна Рада дня 20. падолиста 1917 року видала третий універзал і проголосила независимість України.** Нині вона має всю політичну і військову контролю над цілою українською територією.

Володимир Сиротенко.

НАШІ ДІТИ.

Чи не дивні на сїм сьвіті
З давних давен наші діти?
Ти дитину тую любиш,
Ти що дня її голубиш,
Їй же тяжко, щоб мовчати,
Вона знає лиш — кричати.

А коли тая дитина
Стане тямлюща людина,
Нужда стане її бити
Почнуть скрізь її гнобити,
Шкіру з неї стануть драти,
Вона знає лиш — мовчати.

Ню Йорк, 19. падолиста 1917.

Олекса Коваленко.

УСЬМІХ ЦАРІВНИ.

Тільки гляне, усьміхнеть ся,
Серце пташкою забєть ся,
І зрадіє, мов дитя,
Від солодкого чутя.

Баламутить, опяняє,
Душу співом наповняє,
Ніби промінь осяйний,
Усьміх любий, чарівний.

Так би й линув скрізь за нею,
Сьвітосяйною зорею,
В ореолї райських мрій,
Сподіваня і надій...

Нехай не буде між нами ніодного, який, співчуваючи з недолею наших братів в ріднім краю, не поспішив би з підмогою на нещасні жертви війни.

Жертвуймо всі! Жертвуймо по можности як найбільше!

Всі викази жертводавців і гроші треба посилати на адресу: Rev. E. Svdoriak, 42 Van Buren St., Passaic, N. J. Чеки і моні-ордери треба виписувати так: „Ukrainian Alliance of America".

Українська Рада в Америці.

ВАЖНЕ ДЛЯ ПП. ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ЧАС. „СВОБОДА".

Сим повідомляєть ся ПП. Передплатників, що повідомлень про скінчене передплати Адміністрація „Свободи" не висилає. Длятого просимо, щоб кождий передплатник звертав пильну увагу на дату скінченя реченця його передплати, яка находить ся при кождій адресі, наклеєній на часописи. Приміром: 14|18 належить розуміти, що передплата часописи кінчить ся 14-го січня 1918 року. Колиж передплатник до 10 днів по скінченю передплати не відновить її, то дальша висилка часописи буде йому здержана. Сподіваємось, що ПП. Передплатники прикоровлять ся до сеї постанови, та будуть завчасу спішитись з відновленем передплати.

Адміністрація „Свободи".

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Чи Українці, Чехи, Словаки, Румуни і инші австро-угорські народи є ворогами Злучених Держав?

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 7, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

На таку тему написала вступну статю нюйорська анґлійська часопись „Ґлоб" (ч. 55, з 5. падолиста 1917 р.), яку ось-тут подаємо в перекладі:

Лиш одна часть президентової промови — пише „Ґлоб" — здаєть ся викличе певне непорозумінє; лиш один вимок дасть підставу для німецької пропаґанди. ...Та точка промови, де говорить ся про наше становище супроти внутрішної політики Австро-Угорщини, є неясна. Вона явно дає підставу думати, що ми не чуємо глибокої симпатії для поневолених народів, які стогнуть під німецьким і мадярським ярмом. Вона дозволяє Австро-Угорщині контролювати свою власну долю способом, який говорить їй, що вона є нероздільною державою і що Відень та Будапешт мають право робити з поневоленими Славянами так, як їм хочеть ся. Що президент не думав пропустити такого натиску, видно хоч би з того, що вже в слідуючій точці він говорить про „визволенє народів" Австро-Угорщини. Що більше, цілий тон промови є в суперечности з тим, щоби Габсбурґам дозволити бути дальше такими імперіялістами, якими вони хочуть. Мимохідь, коли схочеть ся натягати сю промову, то можна сподівати ся, що Німці і Мадяри, які претендують запанувати над Чехами, Поляками, Словінцями, Словаками, Українцями, Румунами, Хорватами і Сербами, будуть голосити, що президент полишив справу сих народів. Але наші славянські товариші, які бажають пораженя Австро-Угорщина, так як Альзатці бажають пораженя Німеччини, не будуть отуманені, що може бути певним, сею тактикою. Що буде зроблене в тій справі, не знати ще напевно, але держава, яка приняла Кошута (мадярський революціонер), не є тою, що попирає приязнь з габсбурською тиранією.

Український співак на чужинецькім концерті.

На концерті „Німецької Музичної Консерваторії" в Ню Йорку, який відбув ся у вівторок (4. с. м.) вечер в галі „Музичної Колеґії" при 58 улиці, пописував ся перший раз перед чужинцями п. Гнат Палажій, ученик згаданої консерваторії. Пан Палажій відспівав гарним баритоновим голосом звісну композицію Лисенка до слів Шевченка „Мені однаково". Гості (їх була повна саля) оплескували щиро спів п. Палажія, а присутні Українці, котрих було кільканайцять, не могли натішити ся з того приводу, що їх земляк так гарно пописав ся перед чужинцями, і що на концерті нюйорської консерваторії залунала перший раз громова українська пісня.

Пан Палажій має сильний голосовий матеріял з дуже красною барвою. Коли він попрацює над собою кілька літ і набере відповідної мужеської сили (йому тепер щойно 22 роки), то американська Україна буде мати ким похвалити ся перед музикальним сьвітом.

Желаємо нашому молоденькому співакови щирої витривалости в музичній праці (він побіч співу учить ся також гри на фортепяні) і як найкрасших успіхів.

Літературна „позичка".

Сими днями вийшов з друку „Календар Канадійського Русина" на 1918 рік. Редакція сього календаря вважала за відповідне передрукувати з календаря У. Н. Союза на 1918 рік отсі уступи (рахуємо лиш оригінальні, заплачені У. Н. Союзом): Ії. Василько (оповіданє), Відки Канада дістала ла свою назву, На вандрівці (оповідане — з календаря У. Н. Союза на 1917 рік), Цар Соломон і пчоли, Найстарше місто для богомольців, Хінська билиця, Засади для удержаня житя, З нужди до маєтку, Засади богатїня, Як виглядає міліярд, Як роблять черевики, Сила комах, Вартість читаня книжки, Як вгадувати погоду, Вплив погоди на людий, Земля яко пожива, Воскресене народу (від слів: „Центральна Рада здобула собі відразу признанє й авторітет усього українського населеня" і т. д. аж до слів: „Є се перший випадок в історії, що якась держава узнає Жидів за нарід"). Редакція „Календаря Канадійського Русина" доробила до сеї останної статі маленький вступ та закінченє і назвала дотичний уступ: „Весна для народів Росії і воскресенє українського житя". Окрім повисших статий редакція згаданого календаря передрукувала з нашого календаря кілька афоризмів (на стор. 245-тій).

Як бачимо, редакція „Календаря Канадійського Русина" „випозичила" собі з календаря У. Н. Союза аж 17 уступів, але ніде ані єдиним словечком не зазначила, що ті уступи є „позичені" з чужої комори...

Ми за се на редакцію „Календаря Канадійського Русина" не гніваємо ся, але сей факт зазначуємо тут тому, що хтось, діставши в руки календар У. Н. Союза і календар „Канадійського Русина", побачить у обох такісамі уступи і не буде міг вирішити, хто від кого „випозичив".

Шановним читачам „Календаря Канадійського Русина" на 1918 рік подаємо отсим до відома, що календар У. Н. Союза на 1918 рік вийшов 1½ місяця скорше ніж „Календар Канадійського Русина" на 1918 рік.

Австрійські горожани будуть правдоподібно увільнені від війска.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 7, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Ходить чутка, що на случай виповідженя війни Австро-Угорщині тисячі австрійських і угорських імігрантів, які мають перші натуралізаційні папери, будуть звільнені з армії Злучених Держав.

Чужинецькі жінки таксамо погані, як і мущини.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 7, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Міністерство справедливости приготовляє проєкт, аби женщини вчислити також між ворожих чужинців і за промах супроти закона засудити їх на тяжку роботу.

Понад 1,000,000 мущин автоматично станеть ся ворожими чужинцями з днем виповідженя Австрії війни.

Джан Лорд О'Браєн, специяльний асистент головного прокуратора, заявив, що женщини є так небезпечні як і мущини. Сим він згодив ся на жаданє президента, щоби женщин, які походять з держав, з котрими Злучені Держави є у війні, клясифікувати яко ворожих чужинців.

В Ню Йорку мають арештувати 4.000 Австрійців.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 7, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Нюйорські власти мають на листі 4.000 імен австрійських і угорських імігрантів, яких мають поарештувати зараз першого дня, як Злучені Держави виповідять війну Австро-Угорщині.

Торговля Злучених Держав з Австрією.

Протягом останних девять місяців до Австрії не експортовано ніяких товарів, але до Злучених Держав прийшло за той час з Австрії товарів за 64.000 долярів.

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

За що Керенський казав арештувати інвалідів Українців.

„Газета Гадяцького Земства" (ч. 91, з 1. жовтня 1917 р.) доносить про таку цікаву подію:

„По приказу петроградської контр-розвідки арештовано інвалідів Українців, які вертали ся в Росію з німецького полону в заміну за німецьких інвалідів, що були в російськім полоні. Українська військова областна рада в Петрограді виделеґувала комісію для розслідженя сеї справи. В склад комісії війшли: підофіцир Ковтун, прапорщик Губенко, лікар Омельченко та інжинїр Байздренко. Комісія, розслідивши і оглянувши хорих, видала таку заяву: „Арештованих Українців держать два місяці без слідства і суду. Контр-розвідка слухає лише своїх платних шпигунів, котрі кажуть, що Німці відносять ся ліпше до Українців ніж до Москалів. Доказів ніяких контр-розвідка не має, а має лише підозріня. Вона каже, що інваліди орґанізували ворожі Росії просьвітні та ґімнастичні товариства. Лікарська комісія шпиталю ставить ся до Українців неприхильно. Вона вказала на двох, що вони здорові, підчас коли вони є невилічимо хорі. Всіх їх зіпхали в одну кімнату, хоч є межи ними хорі на сухоти".

Вибори у винницьку міську раду.

Дня 9. вересня 1917 р. у Винници на Поділю відбулись вибори до міської ради. Виставлено 15 списків, які можна поділити на три групи: політична, національна й горожанська. При виборах голосувало лише 51% виборців, то є 15.410 осіб, з того 3.985 жовнірів.

На 57 радних одержали:

ґрупа політична	36
ґрупа національна	19
ґрупа горожанська	2

Після національностий радні поділені так:

Жиди	24
Українці	18
Москалі (або „Малороси")	8
Поляки	7

Характеристичне, що майже усе військо голосувало або за большевиками або за українськими соціялістами. Большевики дістали від жовнірів 2.686 голосів, а українські соціялісти 1.000 голосів.

В місті українські соціялісти дістали 1.000 голосів, а большевики 553 голоси. Додати треба, що центр міста дав більшість голосів або Жидам або Полякам; зате краї міста голосували виключно за Українцями. („Подільська Воля").

Грузинські Українці для галицьких засланців.

В Тифлїсі, столиці Грузії, є „Народний Дім", збудований Грузином І. Зубаловом. При сїм домі є секції: грузинська, українська (істнує від 1911 року), вірменська, московська, жидівська, осетинська, асертська, грецька, польська, литовська і музична.

Дня 11-го марта 1917 року українська секція устроїла величавий вечір, присьвячений памяти Тараса Шевченка. Вступне слово про Шевченка виголосив на московській мові Грузин Ломтатидзе. В концерті брали участь оперові співаки-артисти І. Алчевський і Демяненко. Чистий дохід, який виносив понад 600 карбованців, призначено для галицьких українських засланців на Сибірі.

Подільський Союз Кредитових і Ощадно-Позичкових Товариств.

З днем 14. мая 1917 року як доносить „Подільська Воля" — Подільський Союз кредитових і ощадно-позичкових товариств числив 75 товариств. З того 43 ощадно-позичкових і 32 кредитових. Членів у товариствах є 57.791, а відкритий їм кредит виносить 8,529.879 карбованців.

Пасива Союза виносить 5,334.590.66 карбованців, з того:

	карбованців
Основний капітал	720.971.22
Резервовий капітал	127.014.50
Специяльний капітал	152.653.55½
Вкладки	2,922.441.71
Инші (довги, проценти і т. п.)	1,411.509.67½

До повисшого білянсу не вчислено рахунку від 21 товариств, які не надіслали своїх звітів.

„Вільна Українська Школа".

У Києві почав виходити журнал „Вільна Українська Школа", видаваний Всеукраїнською Учительською Спілкою. Жунал виходить місячно, 10 разів на рік (крім липня і серпня); перше число вийшло у вересни 1917 року. Редаґує комітет (А. Бакалинський, Л. Білецький, О. Дорошкевич, С. Русова, Ю. Сірий, Ф. Сушицький і С. Черкасенко). Своє співробітництво зголосили видатнїйші українські педаґоґи.

Програма журналу: урядова частина (розпорядженя українського міністерства); новійші течії в европейській педаґоґіці яко підвалини нової школи; орґанізація нової школи (учитель, ученики, батьки, окружене, дисципліна і т. п.); низша школа (а — програма і розклад предметів, б — методичні вказівки щодо викладових предметів); середна школа (а — методика предметів в українській ґімназії, б — українознавство в московських середних школах); висша школа; позашкільна осьвіта; питане професійної орґанізації учителів; хроніка осьвіти; бібліоґрафія.

Адреса (тимчасова): Володимирська 42, клюб „Родина". Ціна 12 карбованців на рік. За редакцію відвічає С. Черкасенко.

„Стрільці".

Київські „Театральні Вісти" (ч. 3—4, за період від 15. цьвітня до 15. мая 1917 р.) доносять, що Омелько Островський написав для львівського українського театру драму на чотири дії „Стрільці".

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Велика експльозія в Галіфаксі; місто лежить в руїнах.

В четвер (6. грудня 1917 р.) о 9-тій годині рано в пристани Галіфакс (півостров Нова Шкотія, належить до Канади) ратунковий корабель, наладований поживою для Бельґійців, наїхав на французький корабель „Монт Блянк", який був наладований амуніцією. З приводу зудареня тисячі тон амуніції, яку владовано до корабля в нюйорській пристани, вилетіли у воздух. Відгомін було чути 60 миль довкола пристани. Міліярди кусників розпаленого зеліза, сталї, куль і шрапнелів вилетіли в гору, а відти падали на землю, убиваючи найменьше 2.000 людий. Ціле місто в одній хвили опинило ся в руїнах.

Огню ще не погашено і лучають ся дальші катастрофи. Кілько є ранених людий, не можна ще точно обчислити, але їх числить ся вже на тисячі. На улицях разом з руїнами лежать убиті мущини, женщини і діти. Многі з них були ранені, але сконали, бо не можна було дати їм ніякої помочи. Коли наступила темна ніч, то на кілька миль від Галіфаксу видно було червону луну. Матеріяльні страти числять на міліярди долярів.

Папа стежить за подіями в Росії.

Кардинал Гаспарі, папський міністер заграничних справ, заявив, що папа дуже пильно стежить за подіями в Росії і сподіваєть ся в найкоротшій будучности видати нову заяву з приводу російських дипльоматичних документів. Ватикан — заявив кардинал Гаспарі — дуже пильно слідить зміни в російськім правительстві. Усуненє пануючої партії уможливило папі зносити ся посередно з російськими католиками. Доси всякі письма папи до католицьких властий в Росії мусїли переходити через руки російської урядової делеґації у Ватикані. Вкінци у ватиканських кругах обговорюєть ся справу признаня російськими католиками папу яко голову своєї церкви.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Г. З., Мілвіл, Н. Дж. — Ваше письмо не буде поміщене.

ЧИ МАЄТЕ РЕВМАТИЗМ? ЧИ ВАШ АПЕТИТ ДОБРИЙ? ЧИ МАЄТЕ КЛОПОТИ З ЖОЛУДКОМ, НИРКАМИ АБО УТРОБОЮ? ЧИ ВАМ ДОЛЯГАЄ ЗАПІР?

ЧИ ВАША КРОВ Є ЗЛА?

СПРОБУЙТЕ НАШУ ПРАВДИВУ МІНЕРАЛЬНУ СІЛЬ

Імпортована хемічна чиста мінеральна сіль, такаєама як і у всіх европейських мінеральних водах.

ЗА УСПІХИ РУЧИТЬ СЯ.

Набудьте пачку Natural Mineral Salts, розпустіть всю в однім ґальоні води і пийте її чверть шклянки (4 столові ложки) кождого ранка або рано і вечер в повийших случаях. 145c54

30 ДНІВ ЛІЧЕНЕ $1.00.

Даром 25-центовий слій Natural Rheumatic Liniment. Даром з кождим замовленєм Natural Mineral Salts перед Різдвом.

PARKVIEW LABORATORY,
3716 N. Lawndale Avenue,
CHICAGO, ILL.

NEW YORK

30 миль довгий, 20 широкий, 7 міліонів мешканців, чуда сьвіта.

ВЕЛИКА НА 68 СТОРІН КНИЖКА

з фотографічними знимками улиць, парків, музеїв, палат і публичних будинків.

Будинок Вулворта, високий на 55 поверхів, золочений на суму $50.000.

Горішні зелізниці 75 стіп високо понад улиці, палати міліонерів і хати бідних, сцени великого згіршеня і злочину; улиці що складають ся зі 100 мостів і инші чудові будови, відмальовані в гарних фарбах, се все буде жерелом нескінченої розкоші для Вас і Ваших приятелів. Книжка ґарантована, містить в собі 116 великих образців, взятих з правдивих фотографій. 145-49

Ціна тільки 75 цит. з пересилкою.

Вашліть почтовий моні-ордер або стемпси. — Адресуйте:

UKRAINIAN NOVELTY CO.,
104 Avenue A, New York, N. Y.

В кождій українській хаті повинен находитись календар Українського Народного Союза, який коштує тільки 50 цнт.

Недужі мущини і женщини

ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

З ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ, ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРЯ СПЕЦІЯЛІСТА.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ ЇЇ МОЖНА НАЙТИ.

І вертайте правою дорогою до доброго здоровля.

PROFESSOR
Dr. ALDEN
717 LIBERTY AVE.,
PITTSBURGH, PA.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.

В неділі від 10. рано до 2. попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли віддасьтеся його опіці. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Ваш ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і впровадять Вас на добру дорогу до здоровля, защадять Вам терпіння і усунуть всякі непевности.

Довгі літа практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Новомодне уладжене. Все тут як найліпше для недужих людий.

Сотки мущин і женщин уникнуло операцій через поспішне застусоване найновійших наукових метод.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і чуєтесь зневірені, то зголосіть ся до МЕНЕ і переконайте ся які успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при приміненю найновійших метод у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на ослаблене нервів, болї в крижах, втрату памяти, бите серця, слабість нирок, задумчивість, пригноблене, болї голови, дрощі, привиди, ослаблене членів тіла; боляки, скірні виклди, катар, пече Вас горло, болї жолудка і в крижах, болї горла, горячку, запір, ревматичні болї, прищі? Сї як і другі недуги є першою проявою яка може нанести шкоду Вашому здоровлю.

Я лїчив мущин і жінок через довгі роки. Ваші відвідини упевнять Вас про мої спосібности і вдоволять Вас, бо я поможу Вам в скорім часї. Я лїчу сам причину недуги а її симптоми уступають скоро. Памятайте, що порада є зовсїм безплатна. — Приходіть до мене сейчас, коли шукаєте помочи лїкарської. Зволїканє є небезпечне. 77-89—

Prof. DR. WM. ALDEN, 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

Війна! Війна!

ЧИ ХОЧЕТЕ БАЧИТИ ЯК ВИГЛЯДАЄ ТЕПЕРІШНА ЕВРОПЕЙСЬКА ВІЙНА? Чи хочете бачити як відбувають ся найбільші боротьби в Галичині, Росії, Франції і Туреччині?

Чи Ви хочете бачити як воюють цепеліни у воздусї а субмаріни на морі. То всьо можете побачити у себе в дома і то дуже таним коштом.

На днях ми отримали велику скількість воєнних образків до СТЕРЕСКОПІВ знятих з поля битви. Стерескоп найлїпшої сорти коштує лише $7.00 — I., II. і III. серія, то є 75 воєнних образків за $1.50

25 образків подорож довкола сьвіта за.....50 ц.

25 образків житя Ісуса Христа за..........50 ц.

25 образків подорож по великих містах американських за ....50 ц.

25 образків подорож по сьвятій земли за...50 ц.

25 образків поїздка автомобілем довкола Ню Йорку за ....50 ц.

25 образків подорож через панамський канал 50 ц.

Всї образки і стерескоп виносить на суму $5.50, але хто витне се оголошене скоро і пришле $5.00 тому вишлемо всї згадані образці і стерескоп а в додатку дамо ще дві воєнні мапи які є дуже потрібні кождому під сю пору. — Всї листи і замовлення адресувати: 145-49

UKRAINIAN NOVELTY CO., 104 Avenue A, NEW YORK, N. Y.

Мущини!

Чому маєте вести клопітливе жите, коли Ваша кров є „заражена"?

ЗАВДАЙТЕ СОБІ САМІ СЕ ПИТАНЄ.

Признаки кровічних і нервових недуг. Сї долегливости при занедбаню, кінчать ся звичайно загальним вичерпанєм сил, деколи божевілєм і смертию:

1. Умучені? 2. Пригноблені? 3. Завороти голови? 4. Злісні? 5. Болї голови? 6. Брак волї? 7. Слабе травлене? 8. Слаба память? 9. Короткий віддих? 10. Боязнь? 11. Резиґнація? 12. Безсонність? 13. Знечулене? 14. Дрощі? 15. Всякі похоти? 16. Рани і виклди скірні? 17. Затемнене в очах? 18. Привиди? 19. Відчуванє зимна з горячими перестрілами? 20. Дрожане нервів? 21. Гази жолудка? 22. Бите серця? 23. Слаба циркуляція крови? 24. Зимно і знечулене рук і ніг? 25. Недостаточна і забарвлена моч? 26. Болї в удах і ослаблене долїшних частий тіла? 27. Катар? 28. Напружене? 29. Слабости нирок і міхура? 30. Як і всї инші мужеські терпіня?

Мущини у всїх дорогах житя терпять від нервових недуг, многих ослаблень тіла і крови, тому Ви не повинні боятись, щоби не поспішити ся відвідати сего експерта і спеціяліста мужеських недуг.

Чому мій офіс є переповнений? Коли би мої методи лїченя не були благородні, беззакидні, поступові і найновійші, я не міг би нині тїшитись цілковитим довірєм людий в Шікаґо, як се виказує моя широка і стало зростаюча практика. А більшість мущин, котрі приходять до мене, є післані мущинами, котрих я лїчив на подібні слабости. Ви можете сьміло віддатись моїй курації.

ЖОНАТІ МУЩИНИ: Др. Годгенса порада буде для Вас цінною. Ви можете вернути до дому в старім краю вільні від недуг і слабости. Приходіть і поговоріть по приятельськи. Се буде Вашим правим кроком і НІЧОГО ВАС НЕ КОШТУЄ. Много з моїх пацієнтів приїзджає з далекої дороги задля моєї спеціяльної курації. 145вс—

DR. I. W. HODGENS
35 South Dearborn St., corner Monroe Street,
2nd floor, Crilly Building, Room 208 and 209
CHICAGO, ILL.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

КАНЗАС СІТИ, КАНЗ. Бр. св. Володимира, від. 323, подає до відома своїм місцевим і позамісцевим членам, що річний мітінґ відбудеть ся 16. грудня, в 2-гій годині пополудни. Кождий член повинен явити ся на той мітінґ, бо в противнім разї підпаде карі, яку братство ухвалить. Будемо приймати нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. — Д. Янчишин, предс.; С. Звадюк, кас.; П. Ярема, секр.

АСТОРІЯ, Н. Й. Бр. св. Николая, від. 5, повідомляє всїх своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінґ відбудеть ся в суботу, 8. грудня с. р., о годині 7-мій вечер, у Николи Матрафайла, під числом 244 Патер евеню. Кождий член має явитись на той мітінґ, бо є важні справи до полагодженя. Довгуючі члени мають вирівнати свої належитости, бо инакше зістануть суспендовані. — В. Лялак, секр.

ЮНҐСТАВН, ОГАЙО. Тов. ім. Івана Франка, від. 17, повідомляє всїх своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся в неділю, 9. грудня, точно о годині 2-гій пополудни, в домі п. Стефана Нановського. Просимо всїх членів явити ся на означений час, бо буде вибирати ся новий уряд і таксамо маємо инші справи до полагодженя. Повідомляємо тих, котрі ще не належать до У. Н. С., щоби загостили на наш мітінґ, бо будемо приймати нових членів до товариства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Користайте з нагоди та не відтягайте свого обезпеченя, бо ніхто не знає, що кого завтра чекає. — А. Вїлний, секр.

ГАЗЕЛТОН, ПА. Бр. св. Ар. Михаїла, від. 85, повідомляє всїх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ *відбудеть ся 9. грудня б. р., о 3-тій годині* пополудни в церковній галї. Кождий член мусить явити ся безуслівно, бо маємо важні справи до полагодженя, а між иншими вибір колекторів до збираня жертв для бідних сиріт. Будеть ся приймати нових членів до братства за дармо, а до У. Н. Союза після статута. Дорогі Родимці! Користайте з такої рідкої *нагоди* і заобезпечуйте свою родину на чорну годину. Не забувайте, що У. Н. Союз є найстаршою і найлїпшою нашою орґанізацією в Америці. — О. Шараварко, предс.; О. Костюк, секр.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Тов. „Укр. Січ", від. 59, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеть ся в неділю, 9. грудня б. р., о годині 2-гій пополудни, в Січовій читальни, 4071 Пембрук стріт. На тім мітінґу будеть ся вибирати новий уряд. Всї довгуючі члени мають свій довг сповнити. Кождий член повинен взяти відзнаку (ленту) товариства, як рівнож кождий член і кожда членица повинні постаратися о „Крізмус презент" для нашого товариства, а тим презентом буде кождий новий член, котрий вступить до нашого товариства. Імена тих членів, котрі вступлять, і тих, котрі приведуть нових членів, будуть записані в історії нашого товариства. Тож до дїла, Товариші! Котрий більше приведе? — Уряд тов. „Укр. Січи".

СТ. ДЖОЗЕФ, МО. Тов. „Запорожська Січ", від. 355, повідомляє всїх своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся дня 16. грудня б. р., точно о годині 2-гій пополудни. Кождий член має явити ся на сїм мітінґу під карою 50 цнт., а урядники $1.00. Буде вибір нових урядників і справоздане з доходів і розходів за цїлий рік. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо инакше будуть виключені з нашого товариства і з У. Н. Союза. — С. Торона, предс.; М. Боднар, секр.; Н. Калатурка, кас.

ВІЛМИНҐТОН, ДЕЛ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 247, повідомляє своїх членів, *що місячний мітінґ відбудеть ся в* четвер, 13. грудня с. р., о годині 7.30 вечер, в галї церковній. Кождий член має вирівнати всї свої належитости, бо се буде остатний мітінґ в сїм роцї, то треба всї рахунки покінчити на річний мітінґ. Будеть ся приймати нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Тож хто ще не є *членом нашого братства і У. Н. С.*, має тепер добру нагоду записати ся до нашої дорогої орґанізації тут на американській земли. Памятайте, що У. Н. Союз є найлїпшою і найсильнїйшою українською запомоговою орґанізацією на чужині. Не забувайте за свої жінки і дїти, але прийдіть і заобезпечте їх на чорну годину. — М. Віян, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. „Запорожська Січ", від. 367, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеть ся в неділю, 9. грудня, о 2-гій годині пополудни, в галї при Джозеф і Нассав стр. Просить ся, щоби кождий член прибув на мітінґ і заплатив свої місячні вкладки, *аби не наразити ся на виключене з від*дїлу і з У. Н. Союза. Котрий член не явить ся на мітінґу, а ще дотого довгує, то буде від 9. грудня суспендований. — Д. Біґун, секр.

В кождій українській хаті повинен находити ся Календар У. Н. Союза.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Заходом спів. тов. „Боян" при участи всїх Братств і Товариств в Перт Амбой, відбудеть ся

в неділю, дня 9. грудня 1917 р.

КОНЦЕРТ В ЧЕСТЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ПРОГРАМА:

Вступне слово........о. П. Чаплинський
Далека Ти, а близька нам..........хор
Люблю дивитись (сопран і альт, дует) п-ні Ю. Зволиньска і п-ні Ю. Грабар
Боже великий, єдиний і вязанка других пісень ....хор шкільних дітий
І спочинуть невольничі, утомлені руки ....хор жіночий
Деклямації шкільних дітий.
Широкий луг ....хор
Тарас Шевченко (відчит) ....п. Микола Д. Величко
Огні горять ....хор
Деклямації шкільних дітий.
Вязанка пісень ....хор жіночий
Уривки з Вечерниць ....хор
Зійшов місяць, зійшов ясний (на смерть Т. Шевченка) ....хор
Закінчене: Народний гимн „Вже воскресла Україна". 145

Дірiґент хорів дякоучитель п. С. Грабар.

ПОЧАТОК О ГОДИНЇ 7. ВЕЧЕР.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Просьвітно-драматичне товариство в Філядельфії відіграє перше представлене

НАЗАР СТОДОЛЯ

драма в 3-ох діях Т. Шевченка.

в суботу, дня 15. грудня 1917

В MERCANTILE HALL,
849 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

Початок о годині 7-ій вечером.

Режісер д. Т. ГУЦУЛЯК.

Дірiґент д. А. ГЕЛА. 45i47

Музика власна Просьвітного Драматичного Товариства в Філядельфії, Па.

ЦІНИ МІСЦЬ: I-рядні 75 цнт.; II-рядні 50 ц.; III-рядні 35 ц.; ґалерія 25 ц.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

ПОТРЕБА РОБІТНИКІВ до роботи на доках Лїгай-Валлей зелїзниці в Джерзи Сіти і Блек Том. Платня 30 цнт. на годину, а в неділї і сьвята пiвтора часу. Голоситись до: 145-48

DOCK J. (Wm. Spencer & Son Corp.), Jersey City, N. J.

Пошукую свого шваґра ГРИГОРІЯ ЯРУШИНСЬКОГО з села Сапогів, повіт Борщів. Перед роком робив при зелїзници в Норт Дакоті. Хто би о нїм знав або він сам, зволить голоситись на адресу: 145-47

JACOB S. PROCIUK,
Box 113, Julian, Mont.

Пошукую ПАВЛА ІВАНЮКА і НИКОЛУ ЛАЗОРЧИКА, походячих з села Багна, повіт Вижниця, Галичина. Перед 4 роками перебували в Бінґгемтон. Хто би про них знав або вони самі, прошу голосити ся на адресу: 144

IWAN TORAK,
Box 300, Moline, Ill.

НА ПРОДАЖ в Борген Пойнт, Байон, Н. Дж., дім на одну родину, 8 кімнат. Добрий „бординг-гавз" напроти. Ціна $3.200. Голоситись до: 145

HALE,
123 W. 3rd St., Bayonne, N. J.

Пошукую свого товариша ДМИТРА БАХОРА з Бохорова, пов. Станиславів. Тому 7 лїт приїхав з Прус до Злучених Держав. Хто би о нїм знав або він сам, прошу голоситись на адресу: 144-47

LUKA HARMATIUK,
207 E. 98th St., New York, N. Y.

КОЖДИЙ ЧЛЕН У. НАР. СОЮЗА АБО ПЕРЕДПЛАТНИК „СВОБОДИ"

наколи пришле 10 адресів своїх знакомих, до котрих „Свобода" не приходить, а хотїли би „Свободу" читати, отримає ДАРОМ

ГАРНУ

КНИЖОЧКУ

Присилайте адреси до:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Читайте українські книжки і ґазети бо часте читанє веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарні „Свободи".

Пошукую його шваґра ЯСЬНА ЮНКА і сестру КСЕНЬКУ ЯЦУХ, родом з Плотичі великої, пов. Бережани, котрі перед 8 роками перебували в Ст. Пол в Бразилії. За їх адресу дам $10,00 нагороди. Хто би о них знав або вони самі, нехай зголосить ся на адресу: 144-46

MELANIA JACUCH,
100 St. Marks Pl., New York, N. Y.

Пошукую ЯНТОХА ҐРЕЧНОГО з Дарахова, пов. Теребовля. Перед пів роком перебував в Гудсон, Н. Й. Хто би о нїм знав або він сам, прошу голоситись на адресу: 143-45

LEON GRETCHNY,
c/o St. Milanowich,
193 Grand St., Jersey City, N. J.

Пошукую свого брата МИХАЙЛА МЕРҐЕЛЬ з села Слатиїк, пов. Броди. Перед 5 роками перебував в Бофало, Н. Й. Хто би о нїм знав або він сам, прошу голоситись на адресу: 143-45

MARY GRETCHNA,
c/o St. Milanowich,
193 Grand St., Jersey City, N. J.

УКРАЇНСЬКА ҐРОСЕРНЯ НА ПРОДАЖ в добрім місци між Українцями, як рівнож і иншими Славянами. Бизнес вже вироблений через 5 років. Мушу спредати з важних причин. Голоситись до: 144-46

ВАСИЛЬ ВОЗЬНЯК,
192 Tilghman St., Allentown, Pa.

ПОТРЕБА БАРБЕРА до роботи на стало, добра платня для доброго молодого чоловіка. Голоситись до: 144-46

ІВАН ГИНОВСЬКИЙ,
187 Tilghman St., Allentown, Pa.

ЛИШЕ ДЛЯ САМОТНИХ пішлемо 5 фотографій найгарнїйших женщин за одержанєм 20 цнт. срiблом або марками. Вдоволене запевнене. Пишіть до: 109c-

INTERNATIONAL SALES HOUSE,
1 Union Square, New York City.

ЧИ ВИ ЧИТАЛИ КНИЖКУ „ДОЛЯ РОБІТНИКІВ"?

як не читалисьте, то вложіть в лист 10 цнт. і адресуйте „Доля Робітників" Box 22, Herkimer, N. Y., а дістанете сейчас. Будете мали живий образ українського робітника і його поводжене в чужині. Хто купить буде задоволений. 4-6

ПОШУКУЮ партнера з готівкою $200, в цїли принятя співудїлу в трох цінних винаходах. Нагода подвоєня або потроєня своїх гроший. Пиши до: 139c154

T. R. KRYZANOWSKYJ, Engineer,
10 Wunderlich Place, Chester, Pa.

ДАРОМ вишлемо 2 ІЛЮСТРОВАНІ КАТАЛЬОҐИ ріжних річий: як: годинників, ланьцушків, перстенів, музичних інструментів, рекордів, бритов, светрів, шапок, капелюхів і много других всяких річий. Також посідаємо великий склад всяких книжок, як: біблії, байки, казки, коляди і календарі воєнні. Пишіть сейчас на адресу: —40

AMERICAN SALES CO.,
1926 W. Huron St., Dept. H.,
CHICAGO, ILL.

ПОСТІЛЬ З ПІРЯ $6.50.

Нові подушки з піря $1.25 за пару. Величина і повна вага ґарантовані. Піре нове і санітарно доглянене. Найлїпше 8-унцові пошви. Пишіть по нові катальоґи. 137-148

SOUTHERN FEATHER & PILLOW COMPANY, Dept. R-169,
Greensboro, N. C.

УКРАЇНСЬКА АКУШЕРКА.

З довголїтною практикою перепроваджує пологи з найлїпшим успіхом. 135вс45

Свої услуги поручає Вп. Родимцям.

А. ШУМЛЯНСЬКА,
(2 фльор фронт, по правій руцї)
175 E. 4th St., New York, N. Y.

УКРАЇНЦІ З АЛЕНТАВН І ОКОЛИЦІ!

Чи чули ви, що в Алентавн істнує

Перша Українська Реставрація

під назвою

6TH WARD RESTAURANT

211 Tilghman St., Allentown, Pa.

КАРПОВИЧ І ТКАЧ, властителї.

В сїй реставрації дістанете відповідні потрави по умiркованій цїні, як рівнож не потрібно Вам знати чужої мови, бо можете жадати в своїй рідній мові чого самі забажаєте. 144-46

Так само для тих, котрі хочуть приїхати до Алентавн а не знають місцевости і не мають знайомих, удайте ся до нас, а ми вам дамо потрібні інформації.

НОВІ ОБРАЗЦІ

правдиві фотографічні репродукції з житя ҐАРНИХ ЖЕНЩИН чарівних позах, кольоровані відповідно до природи. Висилаєсь в звичайних, замкнених пакунках за цїну 50 ц. марками, грішми або моні-ордером.

OWENS PUB. CO.,
2336 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y.

НАЙНОВІЙШИМ СПОСОБОМ

усуваємо волосе з лиця і инших частий тіла

РАЗ НА ВСЕ, БЕЗПОВОРОТНО

за дуже малим коштом. 145вс54

Усуваємо також прищі, веснянки, чорнушки, жовті плями, знаки віспові і другі нечистости цери і скіри. Зголосіть ся особисто або пишіть до:

THE SPARROW CHEMICAL CO.,
Dept. K—1. 196 East 4th St.,
NEW YORK, N. Y.

Хорі мущини вилічені!

Dr. CAUFFMAN
СПЕЦІЯЛІСТ
607 MARKET ST.,
PHILADELPHIA, PA.

ЛІЧИТЬ ВСІ МУЖЕСЬКІ ХОРОБИ В ТИЖНЯХ, КОЛИ ПЕРЕДШЕ ТРЕБА БУЛО НА СЕ МІСЯЦІ ЧАСУ.

В нашім офісї не бракує ніяких уряджень, які лиш можна купити за гроші, або які лиш видумала наука лїкарська.

ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

Ми обійдемо Вас чесно і фахово і вилічимо вас в можливо найкоротшім часї, о скілько лиш на се може здобути ся лїкарське знанє.

Єсли Ви хорі на жолудок, ревматизм, безсонність, нервовість, коли Ви скоро перетомляєтесь, а потім кепсько себе почуваєте, то прийдіть до мене порадити ся.

Я також лїчу слабість очий, рота і ух. Єсли у Вас чути неприємний запах із рота, єсли ви терпите млістю після їди, єсли у Вас є обклад або опухлене під очима, єсли Ви чуєте себе слабим після сну, то порадьте ся зі мною.

Я особисто лїчу кождого хорого, маючи його більше на увазї. Я набув на свого офісу електричні машини, котрі дають менї можливість догляннути внедовзї результат хороби. 139св—

Перша порада даром.

Цїни за лїчене умірковані.

Dr. CAUFFMAN, 607 Market St., Philadelphia, Pa.

Години принятя: від 9. рано до 8. вечером; в неділю від 10. рано до 1. пополудни.

ВИНАХІД

за

З МІЛЇОНИ.

Винахідник п. Л. Г. Перман продав недавно свій винахід, опатентований під ч. 1.052,270, фірмі J. S. Bache & Co. в Новім Йорку за 3 МІЛЇОНИ ДОЛЯРІВ, — копія чеку на 3 міліони знаходить ся в нашім бюрі. — ВИНАХОДИ є найлекшою дорогою до осягнення БОГАТСТВА. — Маєте яку ідею до ОПАТЕНТОВАНЯ, хочете знати, що можна ВИНАЙТИ, пишіть до нас у своїй мові по наш провідник винаходів, який Вам БЕЗПЛАТНО вишлемо. 145с—

EDISON PATENT CO.
INC. (SW.) 256 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ. А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ҐРЕНД СТ., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Єсли ви терпите на нову або застарілу хоробу і не дістали жадної помочи у спеціялістів,

Прийдіть до мене — а я Вам доведу результат

скоро, тревало і за малу нагороду у всїх нервових і хронїчних ваших хоробах.

ОГЛЯДИНИ ЦІЛКОВИТО ДАРОМ.

Наслідком успішної довголїтної практики і задля уживаня найновійших і признаних наукових метод лїченя при помочи електрики і вдихуваня я обіцяю Вам в кождім часї можливо найлїпші успіхи.

Через осторожне екзаміноване, я є певний що до Вашої недуги: лїчене приноровлюють ся точно до кождої недуги.

При лїченю ревматизму, кровних або шкірних долегливостий і т. п. я уживаю найновійшу цукровицю, яка помагає, не перериваючи Вашої роботи.

ПРИЙДІТЬ ЩЕ НИНІ.—НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ.

Dr. HANNON,
СПЕЦІЯЛІСТ
146 East 14th Street,
Напроти Tammany Hall
NEW YORK CITY

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6. до 8. В неділї і признані сьвята: від 10. до 2. в полуд. лише.

ОСІБНИЙ ПОЧЕКАЛЬНИЙ ПОКІЙ.

Лїкарська поміч

у Д-ра М. ВІЛКЕСА, 56 RIVINGTON ST.

Лїкар з Києва. Має 20-лїтну практику. Обслугує членів многих Товариств а його совісна лїкарська опіка є звісною многим Українцям в Ню Йорку і околици. 118с—

Лїчить всякі недуги, як: ревматизм, кашель, недуги легких, катар жолудка, болї в кишках, болї в боках, руках і ногах та других частях тіла.

Коли Ви не осягнули належної помочи у других лїкарів а Ваша недуга стала застарілою і хронїчною, то не тратьте надії а зверніть ся прямо до мене а я ужию весь свій обширний досьвід, щоби Вас вилїчити за умірковану цїну. — Скірні і хронїчні недуги лїчу спеціяльним електричним сьвітлом. — Для лїпшого розсліду недуг уживаю електричні машини „екс-лучів". І тому легко можу лїчити всякі недуги. Розсліджую хемічно і під мікроскопом Вашу кров; уживаю найновійші медикаменти для успішного лїченя по цїнах умiркованих. Користайте з нагоди вилїчити ся з Вашої недуги поки ще час. — Коли Ви мешкаєте в околици Ню Йорку, то раджу Вам приїхати до мого кабінету для огляненя Вас. За се жадаю малу заплату. Для позамісцевих пацієнтів старaємось о мешканє і числимо низькі цїни за лїчене.

ПЕРША ПОРАДА ДАРОМ.

DR. M. J. WILKES,
Office 56 RIVINGTON ST., Аптика 34 RIVINGTON ST.,
NEW YORK CITY.

Години офісові: від 10-ої рано до 10-ої вечер.

ЧИ ВИ ХОРІ?

Станьте і застановіть ся.

НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ.

Ми відкликуємо ся до хорих людий нашого краю, які терплять через довгі лїта і не знаходять ніякої помочи.

DR. SELKIN і DR. GLASSMAN, винайшли свою власну методу, яка протягом лїт корисно помогла тисячам людий і такcамо поможе Вам.

Спеціяльне лїчене хорої крови і заражене крови. Коли ви нервові і чуєте ся хорим і умученим рано, то ви безуслівно потребуєте нашої помочи. Коли Ви чуєте біль в крижах, в шурках, в міхурі, біль або заворот голови, БОЛІ АБО ГАЗИ в жолудку перед або по їдженю, біль в суставах або погах, ревматизм, болї в кишках, кроваві або гемороїди, то ви потребуєте нашої помочи. Ми лїчимо при помочи електрики і X-Рей машини і уживаємо ростинного зіля і коріня приготованого в нашій лябораторії.

МЕДИЦИНИ $1.00

Наш цілий дім має 4 поверхи з дванайцята приватними лїчничими кімнатами з найновійшими електричними машинами. Нема такого другого місця в Ню Йорку, яке може вам помочи, без ріжниці чи недуга триває вже довго чи коротко. Дуже умірковані цїни для працюючих людий. — Прийдіть і переконайте ся самі в офісї. 143—

Dr. S. J. Selkin i Dr. I. Glassman,
182 Lexington Ave.,
NEW YORK CITY.
(коло 31-ої улиці)

Години офісові в будні дни від 10. рано до 8. веч.; в недїлї від 10. рано до 1 поп.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Заходом Драматичного Кружка з дїльниці BROOKLYN—WILLIAMSBURG

— відограєсь —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 9-го ГРУДНЯ 1917 Р.
в гали Українського Народного Дому
217-219 East 6th Street, New York, N. Y.

історичну драму зі співами і танцями п. з.

„ГАЙДАМАКИ"

або „ПІМСТА ЗА КРИВДУ"

К. П. Мирославського.

ЗМІСТ ДРАМИ: Дія перша, Гості з Варшави; дія друга, Кохане Панича; дія трета, Гуляня Гайдамаків; дія четверта, Пожар Хутора і Пімста.

Річ діеть ся на Україні за часів Гонти і Залїзняка.

В гру входять знамениті аматорські сили.

т. Жуковський	т-ка Рубінівна	т-ка Портна
т. Чіхрай	т. Шевчук	т. Пащак
т. Побідинський	т-ка Давидів	т-ка Салюк
т-ка Шевчук	т. Бемко	т. Федина

Режісер п. А. ПОЛІЩУК. Музикант і дірiґент п. СМОЛИНСЬКИЙ.

Початок точно о годині 6-ій вечером.

РОДИМЦІ! Хто бажає видїти живий образ як знущалась польська шляхта над українським народом, як рабували і мучили та убивали невинний і безборонний український нарід, та як завзято боролись наші предки проти самоволї ляцької, най спішить на се представлене а певно непожалує. Хто хоче видїти як танцювали наші славні Запорожці любий їм танець козак, най прийде; в сей день будуть танцювати первоклясні танцюристи. Тож приходіть усї а своєю присутностю причинитесь богато до закупленя бібліотеки при Укр. Народнім Домі в Ню Йорку, бо часть доходу йде на внесе стадану дїль. 145

ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ КОМЕРС.

ПРОТОКОЛ

з XIV. головної конвенції Українського Народного Союза, відбувшої ся в днях 22-го до 27-го жовтня 1917 р., в „Harrisburg Board of Trade Hall", 112-114 Market St., Harrisburg, Pa.

(Дальше).

СПРАВОЗДАНЄ

предсідателя „Просьвітної Комісії У. Н. С.", о. Волод. Сполітакевича, із діяльности „Просьвітної Комісії" У. Н. С. за час від 1. жовтня 1914 р. до дня 22. жовтня 1917 року.

Вкінци додам ще і се, що „Просьв. Комісія", стараючи ся доконче на тім поли бодай щонебудь зробити, всім школам, які на дане оголошенє і письма, спеціяльно до них писані, зголосили ся, а зголосило ся 61 шкіл, дала даром кождій школї збірку книжочок в числї 65, вартости $15 за $2.10, то є книжочки з видавництва „Просьв. Комісії" зовсім даром, а з видавництва „Свободи" 75% опусту. Більше понад се ми не чули ся на силах зробити.

Трета точка програми „Просьвітної Комісії" се **робота загально-просьвітна.** Щоби мого справоздання довго не проволїкати, то скажу коротко, що „Просьв. Комісія", бажаючи по своїм силам задосить учинити тій точці, запровадила:

1. Бібліотеки віддїлові. Таких бібліотек повстало 85. В склад такої бібліотеки входило 67 книжочок вартости $13, а відданих за $2.50.

2. Устроювано популярні відчити, яких було 75 до 80. Зміст сих відчитів — популярно-науковий, а іменно про шкідливість алькоголю, про хосен зі шкіл, про культуру і цивілїзацію і т. п. Також при помочи сьвітляних образків переповіджено повість Гоголя „Тарас Бульба", Шевченкові „Гайдамаки", про Гуцульщину, та кілька байок для дітий. Такі відчити з початку були оплачувані „Просьв. Комісією" в той спосіб, що прелеґентови плачено $4 і кошти зелїзниці. Таких відчитів на кошт „Просьв. Комісії" було около 20. Прочі відчити устроювало ся в той спосіб, що прелеґента оплачували люди в місцевости, де відчит мав місце.

3. Від часу до часу в „Свободі" поміщувано ріжні поклики, заохочуючі людий до ширеня просьвіти, закладаня шкіл, посиланя дітий до шкіл і т. п.

4. Всюди там, де прошено „Просьв. Комісію" о заложенє читальні, „Просьв. Комісія" не відмовила нїколи, але зовсім безплатно член „Просьв. Комісії" їхав на свій власний кошт і читальню в даній місцевости закладав. Тільки робили члени „Просьв. Ком." на поли загально-просьвітнім.

Лишаєть ся ще четверта і послїдна точка в програмі „Просьв. Комісії", а іменно **стипендії.** „Просьв, Комісія" в протягу трох минувших лїт удїлила зворотних стипендій в сумі $2.330, з чого У. Н. Союз з фонду народного виплатив $1.850, а „Просьв. Комісія" зі свого 3-центового фонду удїлила $480. Стипендії давано лише тим, котрі дійсно її потребували і на неї заслугули.

В той отже спосіб сповняла „Просьв. Комісія" обовязок, який наложила на неї гол. конвенція в Бофало, Н. Й.

В тім то моїм справозданю я хотів лише представити Вповажаним Делеґатам, яка робота робила ся, бо инша річ, який овоч чи хосен ся робота принесла. Коли зважить ся однак всї трудности, які „Просьв. Ком." мала до побореня, і то трудности моральні та матеріяльні, то після моєї гадки зробило ся много. Инша річ, що богато людий критикувало і критикує роботу „Просьв. Комісії". Критиків у нас завше було, є і буде подостатком. Нїхто однак з тих критиків в протягу минувших трох років анї разу не відніс ся до „Просьвітної Комісії" і не вказав на зле і недобре, що було в роботі „Просьв. Комісії", подаючи рівночасно спосіб лїпший чи кориснїйший. Критика розумна, то є сего рода, яка вказувала би на злі сторони і рівночасно подавала спосіб і раду до лїпшого, є завсїди пожадана і „Просьв. Комісія" сего рода критикам дуже вдячною булаб, але критика сего рода, щоби назвати все, що робить ся чи пишеть ся, немудрим, злим чи глупим, не подаючи рівночасно причин, длячого воно так є, як також не подаючи способу і вказівок до осягнення лїпшого — се не критика, але звичайна кириня.

На тім я кінчу своє справозданє, яко предсідатель „Просьв. Комісії" У. Н. С., а Вас, Вповажані Делеґати, прошу: Скоро прийшло би до сего, що „Просьв. Комісія" малаб і на будуче мати місце в У. Н. Союзі, дайте тій „Просьвітній Комісії" відповідний фонд, до праці конечний, і помагайте їй **ділом, радою, словом і письмом,** а тоді певно „Просьвітна Комісія" У. Н. С. принесе такий пожиток, який принести повинна.

По сім наступив звіт секретаря „Просьвітної Комісії", п. Д. Андрейка як слїдує:

ЗВІТ ПРИХОДІВ „ПРОСЬВІТНОЇ КОМІСІЇ" У. Н. СОЮЗА ЗА ЧАС ВІД 1. СЕРПНЯ 1914 Р. ДО 30. ВЕРЕСНЯ 1917 Р.

Рік	Місяць	ПЕРЕДПЛАТА: Просьвітні книжочки У. Н. Союз	Просьвітні книжочки Инші	„Цьвітка" У. Н. Союз	„Цьвітка" Инші	З продажи власних видавництв: Пр. книж.	„Цьвітка"	Инші	З продажи чужих видавн.	Жертви і датки	Инші приходи	Фонд стипед.	Разом
1914	Серпень		58.50		2.00			3.50	13.95	8.70			86.65
	Вересень		1.75					50	3.60				5.85
	Жовтень	822.40	50						22.25				845.15
	Падолист	300.26	1.75		1.00								303.01
	Грудень	420.00	12.00	300.00	1.75	38.25		1.35	20.36				793.71
1915	Січень		4.00	150.00	3.00			70	1.50		3.67		162.87
	Лютий	371.88	3.90		2.10			20	1.50			400.00	779.58
	Март	456.90		260.00				3.20	9.40				729.50
	Цьвітень	198.63	2.65	130.00	1.50	10.90	1.50	2.70	4.16				352.04
	Май	186.72	3.00	130.00	1.50	1.20		20	4.08		93		327.63
	Червень			130.00				1.00	9.60	8.80			149.40
	Липень	373.44			40				9.95				385.79
	Серпень	184.59	1.50	30.00	1.00	1.00						250.00	468.09
	Вересень	181.16	1.50			13.20		1.80	30.40			300.00	528.06
	Жовтень	171.93		30.00					5.00		1.04		207.97
	Падолист	194.10				7.50		7.50	27.00				233.10
	Грудень	187.56		30.00				1.50	12.50			250.00	481.56
1916	Січень	186.72	85			19.50	10	1.25			1.32		209.71
	Лютий	206.28		30.00									236.28
	Март	222.18	1.50		40	31.75							255.83
	Цьвітень	221.01		30.00		315.00						100.00	666.01
	Май	225.87	1.75			55.43							283.05
	Червень	224.25		30.00									254.25
	Липень	237.18	1.85		40								239.43
	Серпень	240.72		30.00									270.72
	Вересень	246.51											246.51
	Жовтень	255.06		75.00		29.50						550.00	909.56
	Падолист	259.77				90	80				2.50		263.97
	Грудень	260.52		30.00							5.00		295.52
1917	I-ший квартал	265.80				20.50		4.00			15.00		305.30
	II-гий квартал					16.00					15.00		31.00
	III-тий квартал					3.00					15.00		18.00
	Разом	7.103.44	97.00	1.415.00	15.05	563.63	2.40	29.20	175.25	17.50	59.46	1.850.00	11.327.93
„Сальдо" з липня 1914 р.													1.377.78
Загальний дохід по 30 вересня 1917													12.705.71

ЗВІТ РОЗХОДІВ „ПРОСЬВІТНОЇ КОМІСІЇ" У. Н. СОЮЗА ЗА ЧАС ВІД 1. СЕРПНЯ 1914 Р. ДО 30. ВЕРЕСНЯ 1917 Р.

Рік	Місяць	Платня персоналу	Видатки адміністр.	Порторія	Власні видавництва: Пр. книжоч.	„Цьвітка"	Комісії Инші	Чужі видавниц.	Праці письм.	Інвентар: урядж.	бібліот.	Инші видатки	Стипендія	Разом
1914	Серпень	191.50	6.62	4.53	3.13	4.24		39.77	39.90	4.25	7.78	10.00		311.72
	Вересень	194.00	1.92	3.59	3.02	4.08					23.72	8.10		238.43
	Жовтень	155.00	427.35	4.84	235.77	287.03	84.75	5.25	35.00		1.79	9.65	100.00	1.346.43
	Падолист	155.00	7.01	1.90	121.81	108.38							100.00	494.10
	Грудень	120.00	33.54	1.70	114.00	107.18		57					100.00	476.99
1915	Січень	120.00	15.21	1.87		121.02							200.00	458.10
	Лютий	120.00	15.52	90		13.29					13.05		100.00	262.76
	Март	20.00	36.34	1.41	590.24	313.67						25.41	200.00	1.217.07
	Цьвітень	20.00	19.61	49	44.01	129.44	30.00					24.39		267.94
	Май	20.00	27.91	14.25	279.41	116.86	83.25			2.50	76	43.10	40.00	628.04
	Червень	20.00	15.50	4.57	.05							18.20		58.32
	Липень	20.00	38.43	3.87	100.11	35.50						6.55		204.46
	Серпень				220.00									220.00
	Вересень	20.00	29.19	26.22	60.00	30.28							75.00	240.69
	Жовтень	50.00	63.36	11.08	218.11	5.00				18.93			325.00	691.48
	Падолист	30.00	14.91	1.34	104.00	35.12							100.00	285.37
	Грудень	30.00	32.77	12.25	270.00	37.00								382.02
1916	Січень	30.00	38.54	3.53	110.00								100.00	282.07
	Лютий	30.00	2.18	85	102.21	35.00								170.24
	Март	30.00	47.59	1.12	506.46									585.17
	Цьвітень	30.00			331.70	30.00							140.00	531.70
	Май		24.83	4.84	248.77	5.00							200.00	483.44
	Червень	60.00	30.68	1.01	60.00	35.00					9.47			196.16
	Липень	30.00	26.00	1.06	264.34									321.40
	Серпень	30.00	40	1.02	210.04	38.06								279.52
	Вересень				150.00									150.00
	Жовтень	60.00	38.82	7.65	131.95	75.00							550.00	863.42
	Падолист	17.50	74.16	.56	280.37									372.59
	Грудень	5.00	3.50	70	250.28						50			259.98
1917	I-ший квартал	15.00	77.63	8.17	180.00									280.80
	II-гий квартал	15.00	35.84	70										51.54
	III-тий кватрал	15.00	51.16	30										66.46
	Разом	1.653.00	1.236.52	126.62	5.189.78	1.596.15	198.00	45.59	74.90	25.68	57.07	145.40	2.330.00	12.678.71
	„Сальдо"													27.00
Загальний розхід по 30. вересня 1917														12.705.71

МАЙНО ПРОСЬВІТНОЇ КОМІСІЇ У. Н. СОЮЗА

з днем 30. вересня 1917 р.

1. Готівка з кінцем вересня 1917 р.	27.00
2. Готівка в підручній касї менаджера	50.00
3. Засіб книжок в маґазинї	1,847.47
4. Інвентар — уряджене	215.79
5. Інвентар—бібліотека, книжки, ноти і образ.	715.66
6. Зворотні стипендії	2,680.00
7. Праці письменні	485.07
8. Книжки і друки для адміністрації	192.25
9. Довжники за книжки	198.20
Разом	6,411.44

(Дальше буде).

Дописи.

З TOLLESTON, IND.

Подяка за труд делеґатови.

Нераз і так буває, що довідаємо ся скорше, що дієть ся десь далеко від нас, а не знаємо, що дієть ся близко нас. За приклад беремо лише справи народно-українські в Америцї.

Толестон, Інд., є віддалений від Шікаґо, Ілл., усего 30 американських миль, але довідати ся про розвій Українців в Шікаґо є дуже тяжко, бо Українцї є там пороздїлювані на партії і гуртки і як що роблять, то тільки члени даного гуртка дістають відомість, а позамісцеві Українцї, не належачі до даного гуртка, хиба припадково довідають ся про жите-буте якогось гуртка, в Шікаґо.

І хоч Гарісбурґ, Па., є віддалений від Толестон около 700 ам. миль, то ми скорше довідали ся, що діяло ся в Гарісбурґу 22. жовтня с. р., ніж те, що діяло ся в Шікаґо 28. жовтня с. р. А знов Джерзи Сіти, Н. Дж., є віддалене від Толестон около 900 ам. миль, а мимо того відтам ми скорше довідали ся, як зістала полагоджена справа від. 100 У. Н. С. на XIV. гол. конвенції, ніж від славного делеґата з від. 106 У. Н. С., котрому члени зі 100 відділу поручили своє заступництво, не знаючи про злі наміри і підлі штучки Українців-інтелїґентів з Шікаґо, Ілл., до котрих належав також і делеґат з 106 від. У. Н. С.

Пригадую собі, як оповідали мені ще в старім краю, як одного разу вибрали члена ґромади, аби звідав ся у п. старости (повітового), що мають з одною справою зробити, або щоби сказав, як її полагодити, а сей післанець пійшов тай вернув з нічим. Питають його висланники, що він там довідав ся, а він відповів, що пана старости він не застав і йому казали чекати до шестої години перед вечером, а що йому спркрило ся чекати, бо бачив, що не по його гадцї пійшло, то він вернув перед часом, не полагодивши справи. Тодї йому сказали члени громади: „Тумане! та чогось там їздив?"

Чи тими словами треба би питати ся і делеґата з 106-го відділу У. Н. Союза? Ми кажемо що нї, бо ми вже знаємо, чого він там їздив; се стверджує те, що стало ся в недїлю, 28. жовтня с. р., в Крехняка гали у Шікаґо.

Хто-ж з нас, членів 100 відділу У. Н. С., міг знати про тайні і нїкчемні зносини шікаґовського інтелїґента-Українця, котрий в дволичний спосіб представляв ся яко запопадливий та дбалий прихильник народного добра, а він не міг подбати про переведенє двох малих справ дуже маленької громадки Українців, а не то щоби дбав про тисяч разів більшу громаду. А про народні справи то і мови нема, щоби він дбав. Розбиванє народного 24-лїтного здобутку не можна звати дбалостию. Як ще буде дбати таксамо про розвій Фе-дерації, як про розвій У. Н. С., то з певностию ся дбалість буде така хосенна, що з Фе-дерації зродить ся ще щось нового на заґладу народного добра, а на хосен чиєїсь особистої кишенї.

Від 28. жовтня є явний доказ, що він дбає про справи особисті й аристократичні, а не про справи народні.

Прикро є бути заведеним на поручених справах, але ще прикрійше, а навіть дуже болючо на серци є, що завело ся на довірю та поручило ся справу такому українському достойникови і то ще з Шікаґо. Инші кажуть, що так, як зробив делеґат з 106 від. У. Н. С., таксамо роблять хрунї, але ми сего казати не хочемо, бо се неприлично взагалї.

Кажуть також, що п. М. Січинський є рідний брат п. Емілії Струтинської, а п. Ем. Струтинська є жінкою о. Струтинського. А яка рідня є др. Сіменович і др. Гриневецький, не відомо нам, досить, що се репрезентує красну гармонію. Соціялїст від „Народа" і „Робітника" є попираний в його змаганях визначними греко-католиками, котрі разом випрацьовували способи на знищенє найбільшої української орґанізації, котрою є У. Н. Союз — на се лиш, аби вони могли верховодити, або дати почин до розпаду великої хосенної української інституції в Злучених Державах, в сей спосіб, щоб усунути дбалих і чесних головних урядників з завідательства за се, що вони не хочуть повинувати ся їх примхам.

О, просьвітителї! Деж є розум?! Розбивати лиш на се, аби з розбитків будувати нове, котре таксамо може бути розбите з чиєсь індивідуальної гадки, або погляду, як се вже було попередно?

Коли такий соціялїзм є згідний з поглядами гр.-кат. сметанки в Шікаґо, або навідворот, то або соціялїзм сей не посїдає ще такої науки як гр.-кат. провідники з Шікаґо, або гр.-кат. сметанка з Шікаґо вже засмерджуєть ся.

Панї Е. Струтинська лучше би зробила, як би своєю головою не розбивала твердого народного хосенного здобутку; а коли чуєть ся на силах, нехай на незабудованій ще земли виставить памятник для жіноцтва. Українське жіноцтво в Злучених Державах не має ще анї журнала-місячника, анї тижневої часописи, анї жіночого відділу при українських часописях, і нема ще в Америцї женщин українських, котрі би взяли ся за таке дїло. Панї Е. Струтинська могла би дати почин на сїй необробленій ще ниві. А о. Струтинський, др. Сіменович і др. Гриневецький (сей, що так дуже попирає справи Фе-дерації) можуть допомогти в сїм дїлї, тимбільше, що їм вже ненависний розвій У. Н. Союза, і той час, який вони посьвячували для розвою У. Н. С., позістає їм вільний.

Колиж У. Н. С. після їх гадки не є хосенний, то чим хосеннїйша є орґанїзація така, як У. П. Р. О. Ґайдамаки, або Руско-Народний Союз, або Провидїнє, а навіть така славна соціялїстично-політична Фе-дерація?

Ми-ж, Українцї і Союзовцї, застановім ся над сим, маймо ся на бачности і не піддаваймо ся під їх шкідливі впливи, котрі розбивають перше на се, аби четверте на сїм будувати. Лекше бо є одно удержати ніж чотири.

Моральнїйшої науки в „Народі" чи „Робітнику" не подасть і п. М. Січинський, як та, що є в письмі сьвятім.

Як ми завели ся вже на докторах, професорах, сьвященниках і академіках, то де нам належить ся гуртувати? **В народній Інституції, в У. Н. Союзі, а не деинде.** А як прийде час вибираня делеґатів на конвенцію, то остерігаємо відділи і їх членів, аби були осторожні при виборах і не вибирали таких визначних одиниць, котрі що иншого предкладають, а що иншого дїлають на шкоду тим, з чиєї волї зістали вибрані.

Члени 100 відділу У. Н. С.
в Толестон, Інд.

З CENTRALIA. PA.

Театральне представленє.

В тутешній місцевости відбуло ся дня 11. листопада б. р. представленє „Ой не ходи, Грицю, та на вечерницї". Довго лишить ся нам у памяти той день, бо і справдї представленє випало надзвичайно гарно. Аматори вивязали ся зі своїх роль знаменито. Анна Баландович відограла ролю Марусї дуже гарно. Ролю Грицька грав А. Хрещевський досить добре. Ролю Хоми Петро Височанський відограв вдоволяючо. Ролю Галини А. Дудун відограла дуже добре. Ролю Дарини відограла Е. Дудун добре. Парубки і дївчата вивязали ся зі своїх роль знаменито. Ролю Вусті відограла Калина Грабарович, яка справдї нагадувала собою правдиву підхмелену бабу. Не дармо мущини взяли собі за примівку і вигукують тепер: „Пяний як баба на вечерницях".

Одно тільки мож було заважити — трохи за слабі співи, а то тому, що тепер осїнне повітре за остре і аматори набавили ся перестуди, тож тяжко їм приходило ся витягати голосом. Але зате орхестра спомагала їх уміло і знаменито, отже і піснї випали вдоволяючо.

Коли з увагою приглянутись і розібрати всю справу правдиво, так щоб не перехвалити анї не переборщити, то видно, що Централїщани люблять і плекають народну штуку і рідну українську пісню. Справдї вони не лишають ся позаду других, але йдуть шляхом просьвіти до красшої долї.

Честь Вам, Центральщани! Йдїть бодро вперед, а всї враз, розповсюднюйте українську пісню і штуку, нехай чужинцї побачать, що наша штука і пісня не уступила жадній чужій зі шляху, а може навіть і випередила її...

По представленю відспівано гимн „Ще не вмерла Україна" і люди розійшли ся задоволенї домів, щоб відпочити по цїлоденній тяжкій працї.

Одні аматори із занепокоєнем роздумували, як би їм найлучше зробити поступ, і вкінци згодили ся, що треба згуртувати ся всїм до купи. І от дня 18. м. м. зійшли ся на раду і основали Драматичне Товариство імени М. Лисенка. На разї вписало ся 15 членів (тепер — як нам доносять — є вже 45 членів. — Ред.). Вибрано слїдуючий уряд: А. Хрещевський, предс.; І. Ковалишин, секр.; П. Височанський, кас.; Е. Дудун, заступниця, предс.; К. Масинець, заступниця секр. Для утриманя ладу і порядку І. Жолобайлюк і М. Ліптак.

Н. Тодор, режісер.

БАДАНЄ І ПОРАДА ДАРОМ!

Др. СПІЛЛІНГЕР

Посьвятив ся для хорих, незаможних людий, котрі не є в можности платити високих цін за своє баданє.

ПОВІДОМЛЯЄ, що застарілі недуги можуть бути вилічені без ужитя якихнебудь ТРОЮЧИХ ЛІКІВ при помочи електричних приладів. Рівночасно в богато таких случаях, які передше вимагали операції, можна нині вилічитись цілком ліпше тим-самим способом без ужитя ножа.

Маю в посіданю найновійші машини, при яких помочи можу заглянути до внутра і збадати зхорілі внутренности людського тіла і костий та пізнати причину недуги. Другою машиною можу впровадити струї електричного сьвітла в тіло і забити ними заразливі бакцилі, які є причиною всіх недуг і людських недомагань. Той спосіб лічення є не тільки нешкідливий, але дійсно приємний і дуже корисний для кождого пацієнта. — КОЖДОГО ПАЦІЄНТА, котрого узнаю за невиліченого, не піднимаюсь лічити. Одначе кождого, котрого узнаю до виліченя, стараюсь вилічити в як найкоротшім часі. ГОДИНИ офісові в понеділки, середи, і пятниці від години 9. рано до 12. в полудне. У вівтірки і четверги від 9. рано до 8. вечером. В суботу від 9. рано до 9. вечер. В неділі від 9. рано до 12. перед полуднем.

ДОКТОР І. СПІЛЛІНГЕР,
153 E. 18th St., New York City.
близько стації елевейтру 3-ої евені і субвею.

Dr. KOLER,

638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
ЛІКАР
(говорить по українськи)

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбургу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досьвіду у лічиню. Я лічу ревматизм, пропуклину, гемороїди, шкрофули, недуги легких, серця, жолудка, утробу, нирок, кишок, міхура, шкірні, як і всі недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаєсь при лічиню недуг крови. Голосіть ся особисто, почтою не лічу. 105—

Години приняття: від 9. рано до 8 веч., в пятниці від 9 до 5. лише. в неділі від 9. до 2.

Читайте „Свободу" і приєднуйте їй нових передплатників!

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,

славний специяліст зі старого краю

поручає всім терпячим Українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГУ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д. 105—

Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дітий в своїм офісі або в домі пацієнтів, спеціяльно же на пропуклину при помочи специяліста з Відня.

Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть почт. марку.

Dr. B. HOHENBERG.
304 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
New York City.

Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

Телефон: 1882 Stuyvesant.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ регулює в 24 ГОДИНАХ

Кожда капсулка має напис з MIDY

Уникайте підробів.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одинокий специяліст недуг мужеських в Пітсбургу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішнійший і заслугуючий на довірє специяліст недуг мужеських, котрий усе своє знанє і довголітну практику віддає для услуги недужих.

DOCTOR LORENZ.

II. поверх. фронт. 76-89

644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятниці від 9. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 2.

ДАРОМ! Кождий дістане катальог найгарнійших річий і ще нечуваних даром, — хто надішле нам свою адресу і залучить 4 цнт. марку на оплату пересилки. 40-

International Sale House,
1 Union Square, New York City.

ЗВІСНИЙ

DR. GREY

СПЕЦІЯЛІСТ.

ЙОГО ОФІС ІСТНУЄ ПОНАД 30 ЛІТ.

117 E. 17th St., New York City,
близько Union Square.

Коли терпите на нирки або міхур, болі крижий, голову або груди, кашель, застуду, ечему, нервовість, катар, слабости носа, горла і жолудка, серця, запір, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невральгію або яку иншу недугу, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Грея. Коли лікар, котрий лічив Вас ще не вилічив Вас, прийдіть до мене безпроволочно.

ПОРАДА ДАРОМ.
ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі ціни.

Години: від 9-ої до 8-ої. в неділі від 9-ої до 3-ої. 101—

ДАРОМ! ДАРОМ! ДАРОМ!

Кождий дістане даром Гороскоп, або Астрономічний Ворожбит, який предсказує будучність кождої особи від дитинства аж до гробу; а також 70 гарних образків в дуже цікавих позах готових до оправи в рамки. А також много инших цікавих річий, якими самі розвеселитесь а притім розбудите велике зацікавлене у других і можете заробити добрі гроші. Пішліть 6 цнт. марками на Гороскоп і катальог. 131—

AFRICAN NOVELTY SUPPLY CO.,
205 E. 14th St., New York City.

Др. ІВАН СМІТ

ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ). ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЄСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ. 139—

Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 E. 17th Street, New York, N. Y.

Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділі і сьвята від 10-ої рано до 2-ої пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4493

В кождій українській хаті повинна находитись часопись „Свобода".

ГОЛОВНА МЕДИЧНА Лябораторія св. Михаїла

ПРЕДКЛАДАЄ ВАМ НАЙЛІПШІ І НАЙПОМІЧНІЙШІ СРЕДСТВА ПРОТИ ХРОНІЧНИХ І ЗАНЕДБАНИХ НЕДУГ, А ТАКСАМО І ПРОТИ ДРУГИХ СЛАБОСТИЙ. 117чс—

ПИШІТЬ ПО ПОВНИЙ КАТАЛЬОҐ ВСІХ ПОЖИТОЧНИХ СРЕДСТВ ДО:

ST. MICHAEL MEDICINE COMPANY,
Dept. 10.
CARLSTADT, N. J.

ЗЛИШНЄ ВОЛОСЄ НА ЛИЦИ І РУКАХ.

Не зогиджуйте Вашого лиця ані рук, дозволяючи виростати на нім волосю. Можете усунути злишне волосє в 3 мінутах нашим винаходом, який поручають всі передові лікарі Америки і Европи. Се средство усуває волосє без болю, і справить Ваше лице чистим, гарним і приманчивим. Ми одержали богато листів з подякою від тих, котрі уживали се средство.

ВПОВНІ ҐАРАНТОВАНЕ. Коли не вдоволить Вас, звернемо Вам гроші. Пришліть нам $1.00 грішми або стемпсами, адресуючи до: 121ся—

SALTZ CHEMICAL CO., Dept. 30,
500 E. 174th St., New York, N. Y.

ХОЧЕТЕ БУТИ БОГАТИМИ?

Пришліть 10 центів, а вишлемо Вам пачку імітаційних банкнотів і катальоґ чудових новостий. Адресуйте: 131с51

PRACTICAL SALES CO., Dept. 8,
708 N. May St., Chicago, Ill.

НОВІ ВИНАХОДИ ВИГРАЮТЬ ВІЙНУ.

ВИНАЙДІТЬ: Охорону проти субмарин.

Пишіть по мою БЕЗПЛАТНУ книжку. А також по СПЕЦІЯЛЬНУ ЛИСТУ потрібних винаходів.

Держава пошукує практичних плянів. Чи можете предложити які? Ми поможемо Вам дістати патент у відповіднім державнім департаменті для одобреня винаходу.

НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ.

Пишіть ще нині у своїй рідній мові до: 103с—

A. M. WILSON,
PATENT ATTORNEY,
301 Victor Building,
Washington, D. C.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА.

Для ослаблених мущин.

Потребуєте післати нам лише 50 центів.

Ослаблені мущини як також нервові, дістануть радикально і раз на все вилічені через ужитє средства NOVO. Є се, можна сказати, чудове средство, яке вилічило вже тисячі недужих мущин. Коли Ви є недужі, коли долягає Вам нервове ослабленє, коли утратили силу, коли маєте меланхолію, зимні руки і ноги, біль голови, запір, диспепсію, слабість нирок або инші недуги каналу уринного, неприємні сни, боязнь стрічатись з людьми, як се роблять другі, то дістанете уздоровлені при помочи средства NOVO. Се средство в розмірно короткім часі, зробить Вас сильним, здоровим і щасливим, так що будете вповні уживати всякі приємности житя. На доказ і для переконаня Вас о сім, що NOVO средство се дійсно здіlає, вишлемо Вам ДАРОМ таку скількість сего средства, що Вам вистане на 15 днів, наколи пришлете нам свою адресу і імя, як також 50 центів в почтових марках або готівкою на оплачене почтової пересилки і опаковане. Просимо звернути увагу на се, що се не є мала пробна пачка, але комплєтний запас, вистарчаючий на 15 днів, який дуже часто вистарчає на лічене. Оферта є важна лише на ограничений час. Напишіть до нас безпроволочно, наміняючи часопись, в якій Ви читали се оголошене а ми вишлемо Вам сейчас згадане средство. 115с—

NOVO COMPANY, Dept. 23,
Box 4000, Philadelphia, Pa.

Хто докаже, що Кальварійське Лічниче Вино не є успішне, звернемо гроші.

СПРОБУЙТЕ ЄЩЕ НИНІ! СЕ ДЛЯ ДОБРА ВАШОГО ЗДОРОВЛЯ!

КАЛЬВАРІЙСЬКЕ
Reg. U. S. Patent Office
ЛІЧНИЧЕ ВИНО.

Неначе чудесом ocпасло сотки людий від передчасної смерти. ВИЛІЧИТЬ І ВАС коли терпите на запір, розвільненє і другі клопоти жолудка, коли терпите на брак апетиту, млоїть Вас, болить Вас голова, дістаєте великі сині обвідки під очима, худієте з дня на день, то не чекайте аж станете виглядати як страхопуд, але сейчас купіть собі КАЛЬВАРІЙСЬКЕ Лічниче Вино. Одна бутелька $1.00 у аптикаря, аґента або пишіть до самої фірми: 145вс151

D. WROBLEWSKI & CO.,
одинокі фабриканти і властителі,
196 E. 4th St., Dept. P-B.,
New York City.

Стережіть ся лихих підробів.

X-RAY ЕКЗАМІНАЦІЯ ТІЛЬКИ $1.00.

Прийдіть і довідайте ся правди о вашій хоробі. Не сумуйте, коли инші доктори вас не могли припровадити до здоровля. Богато терплячих суть лічені цілком на иншу хоробу, як сю що терплять. При помочи моїх приладів і метод я винаходжу головну причину вашої хороби. Я не вгадаю але знаю. Головно пізнане вашої хороби, є підставою вилічити вас на завсігди.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ,

котрі терпите, не тратьте часу на непевні методи, прийдіть зараз, бо відкладанє є небезпечне.

Є ВИ ХОРІ, нервові, вичерпані? Маєте біль в жолудку, лихий апетит, біль голови, заворот, короткий віддих, біль в грудях, ревматизм, гемороїди, хороби скірні, долегливости нирок і міхура, астма, неправна циркуляція крови, виступи на язику, затемнений взір або иншу хронічну задавнену або приватну хоробу?

Єсли так, то тепер власне є час, порадити ся найпрактичнійшого специяліста, який дасть вам найліпшу пораду. 142с—

Практика моя є велика, условя умірковані.

ГОДИНИ УРЯДОВІ: Від 9. рано до 8. вечером. В неділю від 9. рано до 12. в полудне.

Порада даром!

Dr. FIELD, 740 W. Madison St. cor. Halsted St., Chicago, Ill.

СРЕДСТВО НА ПОРІСТ ВОЛОСЯ.

ПЕРЕД УЖИТЄМ — ЧЕТВЕРТИЙ ТИЖДЕНЬ — ШЕСТИЙ ТИЖДЕНЬ

УСПІШНЕ І ПРИРОДНЕ ЛІЧЕНЄ ЗОВСІМ ДАРОМ ДЛЯ СТАРИХ І МОЛОДИХ, ОБОХ ПОЛІВ.

Чи Вам випадає волосє? — Чи Вам волосє сивіє завчасно? — Чи воно є тверде і липке? — Чи маєте порплі або сверблєнє скіри на голові? — Чи Ви є лисі або лисієте?

Коли долягають Вам побіч вимінені терпіня, не занедбуйте їх, а сейчас усуньте. Зволіканє є небезпекою. Жадайте нашу ілюстровану книжку: „Кілька фактів про плеканє волося" (написану визначним европейським специялістом).

Хочемо переконати Вас, на наше ризико, що метода Кальвакури є найуспішнійшою в повисше вимінених долегливостях. Ми вишлемо Вам долярову пачку „Кальвакури" № 1 враз з книжочкою кождому, хто пришле свою адресу і залучить 10 цнт. на кошти пересилки. 136с—

Виріжте понизший купон і вишліть ще нині в листі до: Union Laboratory Box 501, Union, N. Y.

UNION LABORATORY, BOX 501, UNION, N. Y.

Залучаю 10 цнт. на пересилку і прошу прислати мені сейчас Вашу „Кальвакуру" № 1 за $1.00 і Вашу книжку

МЕДИЦИНА НА КАШЕЛЬ.

Коли потребуєте медицини на кашель, жадайте доброї. Нікол не помиліте ся коли раз спробуєте медицину, якою є

SEVERA'S

БАЛЬСАМ НА ПЛУЦА

Не тільки говоріть: „Я хочу тільки щось на мій кашель". Привикайте ся жадати повним його іменем. Через се вистережете ся підробів. За послідних 37 літ Северас Бальсам на плуца був уживаний з знаменитим поводженем на кашель, перестуду і инші подібні недуги, яких кашель є найпершою ознакою, або як кашель в інфлюенції, катар плуц, запаленє горла, хрипка, а також подібні недуги! Се є найлучше средство для дорослих дітий.

Ціна 30 і 60 цнт. — По всіх дрогторах.

SEVERA'S таблєтки на перестуду і кашель усувають кашель в дуже короткім часі. Ціна 30 цнт.

SEVERA'S фамілійні ліки спродають ся всюди по дрогторах. Жадайте „Севера" і вимовляйте їх повним назвиском. Коли не можете дістати на місци, то замовляйте вирост з

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

ЛИШЕ НА РІЗДВО!

Тільки $3.00 задатку!

Набудь до свого дому сей елєґантський магоневий Ґрафоноль, до котрого цілком ДАРОМ отримаєш 200 голок, на 15 літ ґаранцію і 12 плит співучих нисше вимінених.

Рождєство Твоє Христе.
Ой, дайже нам Господи.
Зелененький барвіночку.
Повій вітре.
Сотський.
Та люба і мені жінка.
Отче наш.
Кохали ся, любили ся.
Спати мені не хочеть ся.
Вечір на дворі.
Ой Джиґуне.
Зутом іду. 139сч—

Графоноль має дуже добру машину, котра співає і грає голосно і чисто. Всі части машини є грубо нікльовані. По отриманю машини і всіх приборів до неї належачих, Ви заплатите решту належитости в сумі $14.00.

MELROSE GRAFONOLA CO., 752d Melrose Avenue, BRONX, N. Y.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН.

Доктор Васерман,

який лічить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби і нерок, ревматизм і всі недуги крови і скірні вилічить в як найкоротшім часі так, що не потребуєте переривати своєї роботи.

Його офіс має нову машинерію до баданя і лічення недуги. Він також уживає X-RAY машини яка є необхідна для лікаря. Перша візита є у него за дармо тому, щоби переконати ся чи можна вилічити чи ні, позаяк невилічимої недуги він не береться лічити. 106—

Doctor WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В неділі від 10. рано до 2. поп. Голосіть ся особисто, бо почтою не лічу. Можете говорити по українськи.

ЧЕРЕЗ ДОВГІ РОКИ, УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ (САМІ МУЩИНИ) ПРИХОДИЛИ ДО МОГО ПРИВАТНОГО ОФІСУ.

ДЛЯ МУЩИН Лише

Я є специяліст від всіх особистих недуг, як прим. гемороїди і т. и. Хронічні недуги (у мущин), недуги крови, нирок, міхура і других органів. Нові або старі випадки. Не ждіть. Куруйтесь в офісі д-ра Брайна в умірковaних цінах. Я доставляю ліки. Прийдіть впeрве до мене, і зощадіть час, гроші і терпінє. 30 літ досьвіду. „Практика удосконалює".

ЛИШЕ МУЩИНИ. При першій візиті Др. Брайн може пояснити Вам, як можете бути вилічені в можливо найкоротшім часі, а також скаже Вам ціну.

В моїм офісі говорить ся також Вашою мовою. Моя адреса:

Dr. BRYAN, 333 E. 17 St., New-York City
(близько 2-ої евені)

Офіс вітворений: від 9-ої рано до 8-ої попол., в неділі від 9-ої до 1-ої в пол.

ХОРІ ЛЮДИ!

Чи не стратили Ви терпеливости завдяки вашій недузі.

З дня на день з року на рік віддаю лікарські услуги Українцям. Представте собі скільки хорих я уже вилічив та скільки хорим я уприємнив житє. Коли Вам житє надоїло задля пробуваня ріжних лікарств і коли відчуваєте, що Ваш стан здоровля стало погіршуєсь, старайтесь сейчас звернутись до

Dr. LEONARD LANDES

Він Вам цілковито даром порадить, що Вам робити, аби Ваше житє охоронити і пояснить Вам о вашій недузі. Лічу уже через 20 літ з добрим успіхом всі недуги, як: неудольність, нечистість крови, недуги жолудка, серця, легких і т. д. 115—128—

Недуги заразливі і нервові лічу за помочию електричних апаратів і „X лучів", через які переглядаю Ваші внутренности. Не кождий лікар посідає ті апарати, длятого, що вони дуже дорогі. Не відкладайте на завтра а сейчас приходіть до знаного всім

Dr. Landes, 140 East 22nd Street (межи Lexington & 3rd Ave.), New York.

Telephone: Gramarcy 3823.

Години приняття: від 10. рано до 8. вечер. В неділі від 10. рано до 1. пополудни.

DR LANDES

140 EAST 22 ST, N.Y.

ЛІЧНИЦЯ Дра С. М. КАУФМАНА,

111 East 7th St., New York, N. Y.
$2\frac{1}{2}$ бльока від церкви св. Юрія.

Др. Кавфман звісний лікар поміг і порадив сумлінно тисячам мущин, женщин і дітий в тяжких недугах скоро і дешево. Др. Кавфман має найріжнороднійші машини до скорого лічення і „X-Рейс", недуги св. Валентого, нервовости, паралїжу, ревматизму, ломанє костий, біль крижий і жолудка, недокровність, дихавицю, заворот голови, випаданє волося, всі недуги мущин і женщин, встрикує проти затроєню крови. Лічу своїми ліками лише тих, котрих особисто оглядаю. Години від 9. рано до 9. вечер; в неділю від 9. рано до 4. по обіді. — Телефон: Орчард 6352. 130—

ПІД РОЗВАГУ УКРАЇНЦЯМ.

При повороті до краю і тут в Америці нема ліпшого ремесла від автомобільового. Наша школа видала 8.000 дол. на улаштоване своєї школи. Нові машини. Хто навчить ся ними кермувати, той стане добрим шофером. Вдячність по всі часи. Зважте, що наша школа ліпша від других щодо її урядженя. Ми викладаємо у Вашій мові. У нас є денні і вечірні курси. Можете платити тижнево. Заки підете до другої школи, зайдіть і порадьте ся з нами. ЗАПИСУЙТЕСЬ ДО ШКОЛИ ЩЕ НИНІ. 108-24

ARENA AUTO SCHOOL, 146 W. 56th St., NEW YORK, N. Y.

ВІЛЬНЕ НА 60 ДНІВ.

ПРОБНА ОФЕРТА: Пішліть 25 цнт. на мужеський пасок або 40 цнт. на женський пасок на оплаченє пересилки і т. и. Заплатіть $3.45 депозит при відборі з почти. Зачніть уживати сейчас і носіть пасок як вказано через 60 днів, а коли опісля будете з него цілковито вдоволені і щасливі з чудової поправи Вашого здоровля; коли Ваше серце запалає вдячностию і Ви побачите, що мій пасок зробив Вам більше добра ніж всі медикалії і лікарська опіка, якій Ви колинебудь піддавали ся, тоді зобовяжіть ся поручувати сї паски своїм знакомим. Коли однак будете невдоволені при кінци 60-ох днів, тоді зверніть пасок сейчас, а по сім я зверну Вам скоро Ваші $3.45. Се моя ґаранція. Коли Ви маєте ревматизм, спінтику, невральгію, параліж, катар, астму, запаленє горла, нервовість, спазму, диспепсію, нестравність, болї голови, безсонність, слабість в крижах, гемороїди, запір, скрофули, опухненє, дрощі, водну пухлину, недуги нирок і утроби, ослаблені органи, і всякі инші долегливости, то я радо дам Вам на двомісячну пробу славний Powerful Electric Belt. Чому ждати погіршеня? Чи Вам лікарі не говорили, що вплив електрики відчуваєсь сейчас по ужитю? Адресуйте: 140вс—

Овенса Електричний Пасок

Добрий для мущин! Добрий для женщин!

A. P. OWENS, Dept. E., 2225 Tilden Ave., BROOKLYN, N. Y.

500 светрів цілком даром!

вишлемо кождому один з найгарнійших светрів ЦІЛКОМ ДАРОМ, БЕЗ ОДНОГО ЦЕНТА ДОПЛАТИ. Сей светер є дуже гарно зроблений з найліпшої вовни з гарним ковніром і з двома кешенями. Має він дуже гарний вигляд і ніколи не тратить своєї краси тільки все одинаковий. Посідаєм ті светри для малих дітий, для старших дітий, для женщин, кавалєрів і для старих. Кольори посідаєм після вашої вподоби, який схочете, такий вам дамо один з них цілком даром. Той светер продаємо по $5.00, однак наша фірма офірувала дати добрий вартісний презент Різдвяний для кождого нашого костумера, щоби мав від нашої компанії памятний презент. Посідаємо ті светри від найменьшої до найбільшої особи, подайте нумер який великий має бути для вас. Тож невідкладайте сеї оферти, щоби пізнійше не забракло тих светрів, тільки ще нині замовте собі у нас сей ЧИСТО СРІБНИЙ ГОДИННИК в подвійних критих ковертах так, що срібло завше має свою вартість раз навсе. Посідає він чисто ніклеву машинерію з правдивими камінями, час тримає дуже добре, бо ми ще перед висилкою добре випрегулюємо, так щоби точно ішов; справді хід в того годинника дуже чистий, так аж дзвонить і мінути вам ніколи не спізнить. Сей годинник є дуже приємний, бо має гарний вигляд середного формату, 12 сайз, дуже кождому сподобає ся і вдоволить вас на довгі літа. Ціна сего годинника є реґулярна $14.00. Ми на короткий час знизили всего на $8.95, до того ще даємо чисто вовняний $5.00 светер цілком даром. Тож користайте поки запас стане. Згори всіх гроший не жадаємо, лише витніть се оголошенє і залучіть $1.00 завдатку, а решту тоді доплатите, як дістанете в свої руки светер і годинник. Ґаранцію на годинник даємо на 25 літ, на светер ґаранцію на 5 літ. Пишіть сейчас на адресу. 139с48

AMERICAN SALES CO.,
1926 W. HURON ST., Dept. 22. CHICAGO, ILL.